

LOJALISTAI LUPA SUKILELIUS KELIUOS FRONTUOS

L. B. Vajaus Blankos Jau Pas Raj. Komitetus

Rašykite Rajonams Reikalaudami Blankų; Praneškite Apie Jūsų Pasiimtas Kvotas

ŠAUKITĖS Į DRAUGISKAS LENKTYNES

Gruodžio 15 dieną prasideda Liaudies Balso vaju. Jau išsiuntinėtoms ALDDL rajonų komitetams blankos aukoms ir skaitytojams rinkti. Gal jau ir rajonų komitetai išsiuntinę arba greitai išsiuntinę savo kuopoms bei pavieniams udarninkams. O jei kas negausite, tai kreipkitės į rajonų sekretorius. Čia paduodame jų adresus:

Pirmo rajono sekretorius K. Kilikevičius, P. O. Station D, Box 44, Montreal, Que.

Antro rajono sekretorė M. Paužienė, 316 Bathurst St., Toronto, Ont.

Trečio rajono P. Gutauskas, 63½ Barber St., Winnipeg, Man. Ketvirtą rajono sekretorius P. Joneliūnas, Sub P. J. 18, Edmonton, Alta.

Žinoma, kam patogiau, galite kreiptis tiesiai į Liaudies Balso administraciją P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont.

Vajaus atskaitas taipgi veskite per rajonų komitetus. Blankas su pinigais gražinkite ten, iš kur gausite blankas. Tas palengvins rajonų sekretoriams vesti vaju apyskaita. Tačiau, kuriems patogiau, galite siųsti ir administracijai. Visos aukų blankos numeruotos iš administracijos, tai ir ne per rajono komitetą gautoji blanka bus skaitoma rajono komiteto kvoton, kuriam buvo blanka išduota.

Naujus skaitytojus tuojaus siųskite tiesiai administracijai, kad galėtume pradėti laikraštį siuntinėti. Tik tokiuose atsitikimuose, kai yra galimybių greitai įteikti rajonų sekretoriams, galima siųsti per rajonų sekretorius.

Su sugražinamomis aukų blankomis sykiu gražinkite ir pinigus. Naujo skaitytojo blankutę siųskite tuojau, be pinigų, jeigu dar manote daugiau gauti. Prenumeratų pinigus prisiųskite drauge bent kelių, kad ir kiek vėliaus. Bet tuomet turėsite prisiųsti sąrašą kieno kiek pinigų prisiunčiama.

Aukotojai žiūrėkite, kad jūsų aukos būtų aiškiai užrašytos. Rašykite kokius planus išdirbote vajuos pravedimui. Kiek surinksite aukų, kiek patys galėsite aukuoti ir kiek naujų skaitytojų manote gauti. Pasirinkite vieni kitus pasidarbuoti del Liaudies Balso. Savo giminėms ar pažįstamiems užrašykite Liaudies Balso dovanų Kalėdoms ir Naujiesiems Metams, jei dar neskaite. Kas išsigalite, užrašykite bedarbiams, kurie nori skaityti, bet negali užsiprenumeruoti.

Praktikuokite išsiūkimus lenktynes. Vienok išsiūkimai lenktynes turi būti draugiški, neįžeidžiant išsiūkiamo asmens. Neaukait kito ne sulyg jo išgalės arba mūsų idėjoms priešingoms, kad tuomi nesukelės pasipiktinimo.

Teisingai pritaikintais išsiūkimais ir lenktynėmis visuomeniniame darbe susipratę draugai ir draugės gali ir turėti tik didžiulius. Duodamos dovanos pirmiejiems udarninkams ne kaip materialė jų vertė, o kaip atžymėjimas udarninko pasidarbuoti darbo klasės naudai.

Tarptautinių vaju per ateinančią mėnesį daug neturėsime.

PEREITAIS METAIS KARIKA PREKYBA SIEKĖ \$43,600,000

Geneva, Lapk. 30.—Tautų Lyga skelbia, kad 1935 metais prekyba karo medžiaga siekė \$43,600,000. Tačiau ji netiki, kad skaitlinė teisinga. Yra manoma, kad ji turi būti kur kas didesnė. Dvidešimt devintais metais ta suma siekusi \$71,200,000.

Daily Clarion Sukėlė \$15,831,13 Aukų

Toronto, Lapkričio 28.—Kanados darbininkų diena šis anglų kalba Daily Clarion paskelbė rezultatus vajuos už sukėlimą \$17,500 aukų. Vajaus laike buvo sukelta \$15,831.13. Iki kvotos trūksta \$1,368.87.

Kvota būtų buvusi išpildyta su kaupiu, jei nebūtų buvę keliamos aukos del Ispanijos liaudies. Pavyzdžiui, Toronto lietuviai apie 70 dolerių tuo pat laiku sukėlė del Ispanijos liaudies paramos.

Daily Clarion redakcija ir administracija dėkuoja visiems aukų rinkėjams ir aukotojams už prisidėjimą prie išlaikymo vienintelio anglų kalba darbininkiško dienraščio.

Prekiniai Kanados Laivai Neturi Radio

Sault Ste. Marie, Ont., Lapk. 30.—Superior ežere dingo du laivai, Durston ir Nettleton. Nežinoma, ar jie nuskendo ar kur nuklydo. Delto negalima siųsti jokios pagalbos.

Kuone visi Kanados laivai, naudojami gabenimui prekių, neturi radio perduotuvių. Jei atsitinka kokia nelaimė, tai negali šauktis pagalbos.

Šį rudenį nuskendo keli laivai, su kuriais kartu apie 30 jūrininkų.

PASIUNTE \$70,000 VERTES MAISTO IR DRABUŽIŲ

Toronto, Gruodžio 1.—Raudonasis Kryžius nuo sausros nukentėjusioms Vakarų Kanados šeimynoms pasiuntė \$70,000 vertės maisto ir drabužių.

Sakoma, kad Vakarų Kanadoj yra 50,000 šeimynų, kurios per penkis pastaruosius metus neturėjo jokių pajamų.

KĄ RINKTI TORONTO Miesto MAJORŲ?

Toronto, Lapk. 30.—Į majoro vietą šiais metais darbininkiško kandidata nėra. Statomi trys kandidatai yra kapitalo tarnai. Tačiau miestas be majoro nebus. Todel geriau pasirinkti vieną iš tų kapitalo tarnų, kuris nors kiek geresnis. Manoma, kad Robbins kiek geresnis už Laidlaw ar trečią.

Buenos Aires, A r g e n t i n a, Gruod. 1.—Kalbėdamas taip vadinamoj Amerikos tautų konferencijoj, Mr. Rooseveltas, SAV prezidentas, pareiškė, kad Suvienytos Amerikos Valstijos nestos į Tautų Lygą.

tai leiskitės visi darban del Liaudies Balso.

L. B. Administracija

KRITIKA VOKIETIJOJ VISAI PANAIKINAMA

Berlinas, Lapk. 27.—Paul Joseph Goebels išleido patvarkymą, kuriuomi Vokietijoj uždraudžiama spaudoj kritikuoti raštus, pavyzdžiui, teatrinis ar kokius kitus veikalus. Jis pareiškė Vokietijos "kultūros" rūmams, kad kas jausis, jog gali atlikti geriau, bus leista prirodyti parašant geriau.

SOVIETŲ KONGRESAS PRIĖMĖ NAUJĄ KONSTITUCIJĄ

Maskva Gruodžio 1.—Visasąjunginis Sovietų Kongresas naujos konstitucijos projektą priėmė vienbalsiai ir paskyrė komisiją iš 220 narių, kad galutinai ją sutvarkytų ir trijų dienų laikotarpyje sugražintų kongresui.

Sulyg naujos konstitucijos visi sovietai bus renkami slaptu balsavimu. Taipgi visi sovietai bus renkami tiesioginiai.

NUMIRĖ DRAUGAS JOHN MURRAY

Toronto, Gruodžio 2.—Šį rytą mirė John Murray, veiklus komunistas, nors ir neregis. Jis pora kartų kandidavo į aldermanus. Lankydamas į kiekvieną darbininkų susirinkimą, gelbstint kam nors iš giminių ar draugų.

TIM BUCK RAGINA MOKINTIS IŠ WINNIPEGO

Toronto, Gruodžio 1.—Kreipdamasis į CCF narius, kad jie palaikytų jį, per radio kalbėdamas pareiškė, kad Toronto darbo žmonės turėtų pasimokinti iš Winnipeg miesto tarybos rinkimų, per kuriuos darbo žmonių jėgos taryboj žymiai susilpnėjo.

Jis sakė, kad jei CCF nebūtų atmetus suvienyto fronto, taip pat ir darbiečiai kandidatai būtų gavę daugiau balsų. Bendromis jėgomis būtų buvusi atmušta buržuazijos propaganda.

ILP kandidatas į majoro vietą Queen gavo daugiausia balsų komunistų distrikte. Jeigu būtų veikta bendrai, tokie rezultatai būtų buvę ir kitur.

Anglija ir Francija Pasi-rasė Sutartį

Paryžius, Gruodžio 1.—Anglija ir Francija sudarė sutartį, kuria cinant jos turės eiti pagalbon viena kitai, jeigu kuri nors būtų užpulta.

Sakoma, kad Anglija ir Francija nustojusios vilties atgaivinti Lokarno paktą, kurį numarino Hitleris užimdamas Pareinį.

Sutarties smulkesnes neskelbiamos.

KANADA NESI D ESIANTI PRIE ROOSEVELTO LYGOS

Ottawa, Gruod. 1.—Kanados premjeras King pareiškė, kad Kanada nedarysianti jokių karinių susivienijimų su Roosevelto pro ponuojama Amerikos Tautų Lyga.

Kanada nebuvo kviesta į taip vadinamą Amerikos Tautų konferenciją, kuri vyksta Buenos Aires mieste.

PREZIDENTO SŪNUS ŠAUKĖ "ŠALIN IMPERIALIZMAS"

Buenos Aires, Gruod. 1.—Kada S.A.V. prezidentas Rooseveltas kalbėjo Amerikos tautų taikos konferencijoj, Argentinos prezidento Justo sūnus, Liberio Justo, suriko: "Šalin Imperializmas!"

Liberio Justo buvo deportuotas iš Brazilijos už priešfašistinį nusistatymą.

TLC GALVA SAKO TIM BUCK BUS IŠRINKTAS

Toronto, Lapkričio 30.—Trades and Labor Council prezidentas John Noble Daily Clarion korespondentui pareiškė, kad draugas Tim Buck bus išrinktas. Savo kalboj per radio jis šaukęs rinkti tik tuos kandidatus, kurie esą prieš algų kapojimą. Tim Buck darbas prirodes, kad priešingas algų kapojimams. Visi unijistai balsuosią už jį.

Ant ballot'o, ant kurio randasi visų kandidatų į kontrolierius pavardės ir vardai, draugo Tim Buck pavardė ir vardas antroj vietoj iš viršaus skaitant. Kiekvienas gerai įsitėmkit.

NOREJO NUZUDYTI JAPONI-JOS PREMJEŖA

Tokio, Gruodžio 1.—Policija suėmė Ko Watanabe, kurio kišenėj radus dinamito. Klausinėjamas prisipažinęs, kad jis per tris dienas tykojės nužudyti Japonijos premjeras Koki Hirota.

Winnipeg Miesto Taryboj Daugumoj Kapitalo Tarnai

Buržuazija Desperatiškai Puolė Darbininkų Kandidatus Todel Pasisekė Laimėt Rinkimus

DARBININKAM P A K ENKĖ STOKA GEROS VIENYBĖS

Winnipeg, Lapk. 30.—Winnipeg darbininkai šiemet apturėjo nemažą smūgį miesto tarybos rinkimuose. Miesto majoru išrinktas kapitalo tarnas Dr. F. E. Warriner. Taipgi pravedė ketetą aldermanų. Taryboj reacionieriai turės 12 balsų, o darbininkai tik 7.

Buržuazija naudojo biurią propagandą prieš komunistus ir darbiečius. Prie to, manoma, kad daugelis turėtu balsavo po du kartu, nes už kandidatus į majoro vietą paduota 646 balsai daugiau, negu už aldermanus.

Kitais metais aldermanų balsai viršydavo apie 2,000, nes už aldermaninius kandidatus leisti balsuoti ir po du kartus, jei kas turi nuosavybes ne vienam warde. ILP žada daryti tyrinėjimus.

Komunistų kandidatas į aldermanus draugas Forkin trečiam warde išrinktas. Kituose warduose gavo žymiai daugiau balsų, kaip kitais metais.

Del darbiečių pralaimėjimo nemažai kalti patys darbiečiai, kurie miesto valdyboj pernai nesistengė griežčiau ginti darbo žmonių reikalus. Kita, laike rinkimų nesutikio dėtis į suvienytą frontą. Nors ir nebuvo kovos tarpe darbiečių ir komunistų, tačiau nesujungtos jėgos susilpnino liaudies frontą.

WILLIAM ROSS IŠRINKTAS Į MOKYKLŲ BORDĄ

Winnipeg, Gruod. 1.—William Ross, Jaunųjų Komunistų Lygos veikėjas, išrinktas į mokyklų bordą.

Dabar Winnipeg mieste į valdvietes jeina 5 komunistai. Penner ir Forkin aldermanai, Belecki ir Ross school trustees ir Litterick provincialio parlamento narys.

Odessa.—Juodyjų jūrų laivų kompanija praneša, kad Sovietų Sąjungos ambasada Romoje įteikė protestą Italijos valdžiai del tikrinimo keturių Sovietų Sąjungos laivų Italijos uostuose.

PUSE JAPONIJOS BIUDZETO ARMIJAI IR LAIVVYNUI

Tokio, Lapk. 27.— Japonijos valdžia armijai ir laivvynui skiria veikt pusę savo biudžeto, kuris 1937-38 metams sudarytas iš \$870,000,000. Nors kariškiems reikalams suma, sakoma, numažinama ant \$57,200,000, tačiau dar skiriama \$400,000,000.

Gaisras Padarė Nuostolių \$10,000,000 Vertės

Londonas, Gruodžio 1.—Ugnis smarkiai apdegino Crystal palocių. Sakoma, kad padaryta nuostolių už apie \$10,000,000.

Ugnis kartais išliko iki 600 pėdų aukštumo. Už šimto pėdų nuo palociaus esančias krautuves reikėjo lieti vandeniui, kad neužsidegtų.

Gaisrą gesino 350 gaisrininkų. 250,000 žmonių susirinkę temyjo.

Tame palociuje buvo daromos muzikos ir kitojos parodos. Į tą palocių per parodas buvę atsilankę virš 1,000,000 žmonių.

Manoma, Kad Madridas Sukileliams Bus Kapu

Asturijos Mainieriai Grumoj Burgos Miestui, Kur Fašistų Valdžia Randasi

PULKAS MAURŲ ATVYKSTA PAGELBON LOJALISTAMS

Madridas, Lapk. 30.—Nežiūrint to, kad fašistai gyrėsi, jog Madridą paims per tris dienas, Madridas tebėra nepaimtas. Manoma, kad jis nebūs paimtas niekadoms.

Lojalistų pulkai smarkiai pasistūmė pirmyn Toledo fronte. Jei dar kiek pasistums pirmyn, gali nukirsti fašistų susisiekimą. Taipgi gali atsidurti pavojū Talavera de la Reina, kur fašistų amunicijos centras.

Madridą gynėjams atvyksta pagalbon trečias tarptautinis batalionas, susidedas iš įvairių šalių priešfašistinių kovotojų. Taipgi pulkas maurų atvyksta pagalbon Madrido g y nėjams. Franko maurai turės susikirsti su lojalistų pusėj kovojančiais maurais.

Lojalistai pradeda veržtis linki Burgos miesto, kur randasi sukilelių valdžia. Kelis kaimus ir miestelius užėmė.

Liaudies milicija atmušė fašistų tankų ataką Pozueloj. Penki fašistų tankai buvo sunaikinti, o du paimti nelaisvėn.

Liaudies milicijos komanda išgalvoje kitą būdą siuntinėti atsišaukimus. Ji juos siunčia raketomis. Su viena raketa numeta į sukilelių tarpą 250 mažų užkvietimų pasiduoti.

5,000 Nazių Frankui Pagelbon

Lojalistų orlaiviai mėto atsišaukimus, kuriuose k v i ečia Franko kariuovės atsisakyti žudyti Ispanijos liaudį. Jei to nepadarysit, atsišaukimas sako, "Madridas bus jūsų kapu."

Liaudies milicijos komanda išgalvoje kitą būdą siuntinėti atsišaukimus. Ji juos siunčia raketomis. Su viena raketa numeta į sukilelių tarpą 250 mažų užkvietimų pasiduoti.

Didlapijai Netalpina Franko Teroro Paveikslų

Toronto, Lapk. 28.—Daily Clarion savaitinēn laidon įdėjo iš Ispanijos gautus paveikslus, kurie parodo Franko bombų nužudytus Madrido priemiesio vaikūčius. Į tuos paveikslus žiūrėnt šurpas ima. Nekalti vaikūčiai bombų sudraskyti.

Toronto didlapijai, kurie talpino paveikslus apie lojalistų "žiaurybes," netalpino šių paveikslų. Kaip Daily Clarion rašo, visi laikraščiai gavę tuos paveikslus.

99,000 Bombų Pasėta Ant Madrado

Toronto, Gruodžio 2.—Komitetas Ispanijos Demokratijai Ginti gavo atsišaukimą nuo Pasaulinio Komiteto Prieš Karą ir Fašizmą, kuriame nurodoma, kad Ispanijos fašistai ant Madrido pasėjo 99,000 bombų—60,000 iš kanolių ir 30,000 iš vokiškų ir Italiskų orlaivių.

Tos bombos sunaikino mokyklas, ligonines, gelžkelių stotis, dirbtuves ir kitus visuomenės aptarnavimo budinius.

Užušta tūkstančiai nekaltų moterų ir vaikų.

FAŠISTAI NAUDOJA GAZINES BOMBAS

Madridas, Gruodžio 2.— Dvidešimt fašistų orlaivių mėtė ant Madrido gazines bombas. Madrido gynėjai puolimą atlaikė.

LOJALISTAI SUSPROGDINO FAŠISTŲ TRAUKINI

Madridas, Gruodžio 1.—Lojalistų kariuomenē Talavera apylinkėj dinamitu sunaikino fašistų traukinį iš 32 vagonų, kurie buvo prikrauti maistu, amunicija. Maistas ir amunicija buvo vežama linkiui Madrido.

LOJALISTŲ ORLAIVIAI SUNAIKINO FAŠISTŲ TRAUKINI SU AMUNICIJA

Velencia, Gruodžio 2.—Lojalistų orlaiviai sunaikino fašistų traukinį su ginklais ir amunicija, kuomet bombardavo Algeciras stotį.

SAKO 35,000 KAREIVIŲ IS KITŲ ŠALIŲ

Londonas, Gruod. 1.—United Press korespondentas, Miller Webb, kuris sugrįžo iš Ispanijos, sako, kad Ispanijoj yra 35,000 užsieniečių, kurie kovoja abiejose pusėse.

Anglijai Nepatinka, Kad Gelbsti Lojalistams

Londonas, Gruodžio 1.—Anglija, kuri nei puse žodžio neišsijojė prieš tai, kad Vokietija ir Italija siunčia ginklus ir kariuovės Frankui padėti, pradėjo protestuoti prieš priešfašistinių kovotojų vykimą į pagalbą lojalistams.

Edenas pareiškė, kad Anglija įteiks protestą nesikišimo į Ispanijos reikalus komitetui del leidimo į Ispaniją kitų šalių kovotojų.

Sakoma, kad Barcelonoj ir kituose miestuose yra nemažai darbininkų iš Vokietijos, Francijos, Italijos ir kitų šalių, kurie atvykę padėti lojalistams atmušė Vokietijos ir Italijos fašizmo užpuolimą ant demokratijos.

KOLETYVIZUOS ŪKIUS

Barcelona, Lapk. 28.—Katalonijos ūkių kolektyvizacija virsta realybe. Ateityje žemė bus suvisuomeninta. Tačiau kas nenorės dėtis prie kolektyvų, tas galės turėti žemės savo reikalams.

Fašistai Nužudė Draugo Kabalero Sūnų

Madridas, Lapk. 27.—Fašistai nužudė draugo Francisko Kabalero, Ispanijos premjero, sūnų, kuris buvo laikomas kalėjime per porą mėnesių.

Kabalero sūnus nelosė jokios rolės pastaruosiuose įvykiuose. Jis nužudytas tikslu atkeršyti tėvui, kuris paėmė vadovybę Ispanijos liaudies valdžioj. Fašistai, matydami, kad jiems nevyksta užimti Madridą, nužudė valdžios galvos sūnų, kad atkeršyti.

Toks keršijimas, žinoma, Madrido gynėjus dar daugiau užgrūdina kovoje.

HITLERIS ŽADA ATSIMESTI NUO NESIKIŠIMO PAKTO

Paryžius, Gruodžio 1.—Havas žinių agentūra gavo pranešimą iš Berlino, kad Hitleris atsimesis nuo nesikišimo į Ispanijos reikalus pakto.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGLOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$2.00; pusel metų \$1.00. Visur kitur metams \$2.50; pusel metų \$1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1018, Toronto 3, Ontario, Canada.

Naujos Demokratijos Žibintuvas

Sovietų Kongresas svarsto naujos konstitucijos projektą, kurį iškėlė Sovietų Sąjungos CPK Konstitucinės Komisijos pirmininkas draugas Stalinas. Projektą tokios konstitucijos, kuri sako, kad "visa valdžia Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungoj priklauso miesto ir kaimo darbo žmoniems darbo žmonių atstovų Sovietų asmenų." Projektą tokios konstitucijos, kuri sako, kad "žemė, jos gelmės, vandenys, miškai, fabrikai, kasyklos, geležkelio, vandens ir oro transportas, bankai, ryšių priemonės, valstybės organizuotos stambios ūkio įmonės (sovchozai, mašinų, traktorių stotys ir pan.), o taip pat pagrindinis gyvenamųjų namų fondas miestuose ir pramonės punktuose yra valstybės nuosavybė, tai yra visos liaudies turtas." Projektą tokios konstitucijos, kuri sako, kad "žemė, kolchozų ūžimama, užtvirtinama jiems naudojimuisi neribotam laikui, tai yra amžinai." Projektą tokios konstitucijos, kuri sako, kad "SSR Sąjungoj vykdomas socializmo principas: "iš kiekvieno sulgy jo gabumų, kiekvienam sulgy jo darbo." Projektą tokios konstitucijos, kuri sako, kad "SSRS piliečiai turi teisę darbu—teisę gauti garantuotą darbą, apmokant jų darbą atitinkamai jo kiekiui ir kokybei," kad "SSRS piliečiai turi teisę poilsui," kad "SSRS piliečiai turi teisę gaut medžiaginį aprūpinimą senatvėj, o taip pat išiskus ligai ir nustojus darbingumo," kad "SSRS piliečiai turi teisę mokintis," kad "materiniai SSRS suteikiamos lygios teisės su vyrais visose ūkio, valstybės, kultūros ir visuomeniniai-politinio gyvenimo srityse," kad "atitinkamai darbo žmonių interesams ir socialistinės santvarkos stiprinimo tikslais SSRS piliečiams užtikrinama: a) žodžio laisvė, b) spaudos laisvė, c) susirinkimų ir mitingų laisvė, d) gatvės eisenų ir demonstracijų laisvė." Sovietų piliečiams ta konstitucija suteikia "teisę jungtis į visuomenines organizacijas: profesines sąjungas, kooperatyvinius susivienijimus, jaunimo organizacijas, sporto ir apsaugos organizacijas, kultūrinės, techninės ir mokslo draugijas, o atskirai ir labiausiai susipratę piliečiai iš darbininkų klasių ir kitų darbo žmonių sluoksnių į SSRS komunistų partiją, kuri yra priešakinis darbo žmonių bursų jų kovoj už socialistinės tvarkos stiprinimą ir vystymą ir yra vadovaujamas visų darbo žmonių organizacijų, kaip visuomeninių, taip ir valstybinių, branduolių."

Tos ir kitos darbo žmonių teisės garantuojamos, nes visa valdžia SSRS Sąjungoj priklauso miesto ir kaimo darbo žmonių. Jie bus vykdytojai tos konstitucijos. Jie galės tvarkyti sulgy konstitucijos. Savivalda išreiškiama tais konstitucijos punktais, kurie sako, kad "Atstovų rinkimai į visus darbo žmonių atstovų Sovietus: Vyriausiąją SSRS Sovietą, Vyriausiuosius Sąjunginių respublikų Sovietus, kraštų ir sričių darbo žmonių atstovų Sovietus, Vyriausiuosius autonominių respublikų Sovietus, autonominių sričių darbo žmonių atstovų Sovietus, apygardų, rajonų, miestų ir kaimų darbo žmonių atstovų Sovietus,—atliekami rinkimų visuotinos, lygios ir tiesios rinkimų teisės pamatais slapta balsuojant. Atstovų rinkimai yra visuotiniai: visi SSRS piliečiai, kurie rinkimų metais baigia 18 metų, turi teisę dalyvauti rinkimuose ir būti išrinkti, išskiriant bepročius ir asmenis, teismo nutelstus, kuriems atimtos rinkimų teisės." Visi sovietai renkami tiesioginiai.

Tai prie tokios demokratijos veda proletariato diktatūra. Juo mažiau belieka pasipriešinimo iš priešingos klasės, tuo daugiau laisvių suteikiama. Su išnykimu klasių, įsteigimu beklasės visuomenės, demokratinės teisės dar daugiau plečiamos.

Sovietų Sąjungos pirmynžanga visai skirtinga nuo kapitalistinio pasaulio. Kuomet SSRS auga gerūvių, kuomet SSRS platinamos žmonių teisės, tai kapitalistiniame pasaulyje gyvenimas eina blygnį ir blygnį, liaudies teisės naikinamos su pasitimu.

Darbininkai turite gerai pagalvoti apie tai. Kada kapitalizmas šauks jus kovon prieš SSRS, prieš komunizmą, atsakykite ju klausyti.

Balsuokit Už Kovotojus

Gruodžio 7 dieną įvyks Toronto miesto tarybos rinkimai. Tą dieną kiekvienas darbininkas, kuris turi teisę balsuoti, galės išreikšti savo norą, kas turi rūpintis jo reikalais. Tai labai svarbus klausimas kiekvienam darbo žmogui. Tas turi būti atliktas su dideliu apgalvojimu. Prieš paduodant savo balsą, reikia pagalvoti, už ką balsas paduodamas.

Šio laikraščio nuomone, Toronto lietuviai turėtų savo balsus atiduoti už tuos kandidatus, kurie yra atsizymėję kovomis už darbo žmonių reikalus. Pavyzdžiui, draugas Tim Buck, kuris kandiduoja į kontrolierius, yra tarotiečiams gerai žinomas kaip kovotojas už liaudies reikalus. Jis yra vienintelis darbininkiškas kandidatas į kontrolierius. Visi kiti kapitalo tarnai. Už anuos visai nebalaukite, nes tuomi padidinsite progą išrinkti draugą Tim Buck. Už kontrolierius balsuodami balsuokit tik už Tim Buck.

Į aldermanus lietuvių distrikte kandiduoja taipgi atsizymėję kovotojai. Penktam wardė draugas Stewart Smith, kuris tuo laiku, kada Tim Buck buvo kalėjime, vadovavo Kanados darbininkų judėjimui. Keturiam wardė drg. Salebergas, kuris taipgi yra žinomas kovotojas, unijų budavotojas.

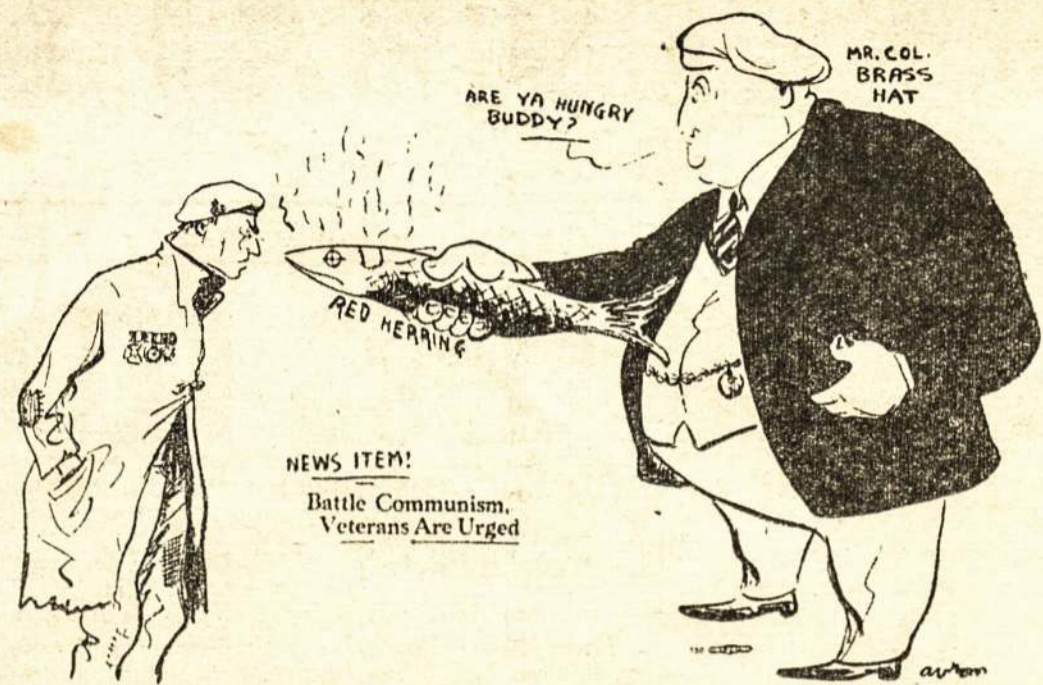
Į mokyklų komisijas kandiduoja irgi lietuviams gerai žinomi asmenys: Penktam wardė draugė Buller, o ketvirtame Weir, Daily Clarion redaktorius.

Netikėkit nei vienam kapitalo agentui, kurie dabar daug žada. Ar maža jie žadėjo praityje? Jie daug žadėjo, bet po rinkimų greitai užmiršo. Atiduokit savo balsus už kovotojus.

Pagirtinas Darbas

Šiame numeryje tilpsta Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti sekretoriaus pranešimas ir atsikreipimas. Draugas J. Lesevičius praneša, kad protesto atvirutės labai gerai platinasi ir šaukia Kanados lietuvius ruoštiis paminėti 10 metų sukaktuves fašistinio perversmo Lietuvoj.

Reikia pasakyti, kad KLKLLG atliko labai gražų darbą pagamindamas tas atvirutes. Jos suteikia progą kiekvienam lietuviui išreikšti savo protestą prieš Lietuvos fašistų terorą ir pareikalauti demokratijos atsteigimo. Taipgi geras pasiūlymas nunešti sukaktuves. Sukaktuvių proga galima gerai išplatinti ir tas atvirutes ir tokiu būdu sukelti protesto audrą. Liaudies Balsas tą viską karštai remia ir ragina visus Kanados lietuvius remti KLKLLG kampaniją.

NEWS ITEM!
Battle Communism, Veterans Are Urged

Šiame vaizdelyje vaizduojamas pereinoto karo pulkininkas, reakcinis veteranų vadas, kuris neseniai Toronte, veteranų susirinkime alkaniems veteranams siūlė kovą prieš komunizmą, kitaip sakant "raudoną silkę."

LAISVĖS MYLETOJAI PROTESTUOJA PRIĖŠ FAŠIZMĄ LIETUVOJ

Buvau rašęs spaudoj, kad Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti išleido protesto atvirutes siuntimui fašistinei Lietuvos valdžiai.

Tuoju iš visų kolonijų pasiūlyt reikalavimai prisijūti atvirutėms. Net iš Sovietų Valstijų Keleivio skaitytųjai rašo laiškus ir prašo prisijūti atvirutėms, ne tik dėl savęs, bet ir išplatinti. Tas parodo, kad užsienij gyvenančių lietuvių pažangioji visuomenė neapkenčia Lietuvos žmonių smaugikų, tautininkų-fašistų, budelio Smetonos ir jo švogerių diktatūros. Visi laisvę mylintieji žmonės nori išreikšti savo protestą prieš grubuonišką fašistinių despotų režimą ir pareikalauti Lietuvos žmonėms laisvės. Tai sveikintinas žygis!

Prie to, gruodžio 17 d. sukanka 10 metų, kaip tautininkai-fašistai, su diktatorium Smetona priešakyj, ginklų pagalba nuvertė teisėtą žmonių rinktą valdžią, užgrobę į savo rankas ir pasiskelbė save "tautos vadais" jau 10 metų viešpatuoja ant varginosios Lietuvos liaudies. Per 10 metų savo viešpatavimo nualino žmones, kaip ekonominiai, taip ir dvasiniai. Visus demokratijos likučius sudaugė į šipulius. Spaudos ir žodžio laisvė uždrausta. Išdraskė visas organizacijas, paliko tik fašistuojančią tautininkų partiją. Spauda surakinta fašistinės cenzūros gelečiais pančiais; opoziciniai

laikraščiai nieko negali rašyti, kas liestų visų Lietuvos liaudies žmonių reikalus, bet turi rašyti tik tai, kas tinka fašistams; kartais net verstina verčia talpinti žvalgybos raštus, nukreiptus prieš liaudį. Lietuvos žmonės pilietinių teisių neturi Lietuvoj. Fašistiniai valdonai, už pareikalavimą pilietinių teisių, šauda ir masiniai pūdo fašistiniuose kalėjimuose, visa tai darydami varde "tėvynės meilės."

Todel 17 gruodžio mes turime juo labiau paaštinti kovą prieš fašistų saulialaimą. Kolonijų komitetams partarina tą dieną šaukti masinius mitingus. Padaryti peržvalgą 10-ties metų fašistų viešpatavimo vaisių. Išnešti griežtus protestus ir reikalavimus atstatyti Lietuvos žmonėms teises ir valdžią, kaip kad buvo prieš 10 metų.

J. Lesevičius
KLKLLG Sekretorius
P.O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

MEKSIKOS VALDŽIA APGINKLUOSIANTI VALSTIEČ.

Mexiko City, Lapk. 27.—"Mes ginklus atiduodame masėms," pareiškė prezidentas Lazaro Cardenas, užtvirtindamas patvarkymą apginkluoti 50,000 valstiečių.

Ginkluoti valstiečių būriai bus įkorporuoti į armiją gruodžio 1. Jis sako, kad Meksika išlaikys demokratines teises.

Duokit Atsakymą Ką Manot

Pereitam Liaudies Balso numeryje buvo paskelbta Liaudies Balso vajuus planas. Liaudies Balso vajuus prasideda nuo gruodžio 15 dienos. Reikalanga sukelti apie pusantro tūkstančio dolerių, kad jį išlaikius tokiuo. Jei būtų sukelta daugiau, būtų galima pagražinti jį paveikslais, kaip pereitais numeris buvo. Geriausiai pasidarbuosiuoms udamarkams—skaitytų rinkėjams—skiriama graži dovana—tikietas busu į Torontą į Montrealo ar kitos kurios vietos Kanadoje ar Suvienytose Valstijose ir atgal. Kitos mažesnės dovanos, tačiau bus labai vertingos.

Taiği, dabar visos lietuvių organizacijos ir pavieniai draugai ir draugės prašomos atsiliepti, pranešti ką manotė daryti, kokius planus turite pravedimui vajuus. Ilgai laukti negalima, nes dabartiniais laikais eina įvairios kampanijos. Nepravedus vienos kampanijos laiku, užsina kita. Taip susideda kruvon daug darbo ir mažesnės pasekmės būna. Skubėkit su atsiliepimais.

Štai Kaip Gina Taiką

Nors jau buvo daug spaudoj rašyta apie Tautų Sąjungą, tačiau tenka dar vėl pažymėti, kur ji maršuoja.

Kadangi Ispanijos liaudies valdžia pamatė, kad ji kovą veda ne su savo šalies fašistais-sukilėliais, bet su Italijos ir Vokietijos fašistais, tai ji atsikreipė į Tautų Sąjungą, kad ji sudraustų tas šalis. Bet štai ką Tautų Sąjunga mano daryti: pareikalauti, kad Ispanija savo atsikreipimą atsiimtų. Girdi, toks atsikreipimas Tautų Sąjungą pastatą į keblią padėtį.

Iš to atrodo, kad šiuo laiku Tautų Sąjunga lošia ne taikos palaikymo rolę, bet fašizmo palaikymo rolę. Rodos, kad jos tikslas dabar viską daryti, kad tik užčiaupti burnas visoms toms šalims, kurios pavojuje.

Toks Tautų Sąjungos elgėsis stumia pasaulį prie katastrofos. Šitoks elgėsis netarnauja taikos palaikimui. Šiandien tą mato net ir buržuazinė spauda, kuri kol kas dar nepaspausta po fašistine letena. Toronto Daily Star sako:

"Geriausiai informuoti politiniai tėmytojai nurodė, kad jeigu Tautų Lygos nariai būtų griežtai stovėję prieš karą ant Ethiopijos, o juos būtų rėmęs Britanijos laivynas, ar jei Britanija ir Francija būtų pasiuntusios armijas pasipriešinimui kariškam pareinio užėmimui, II Duce ir Hitleris būtų nusileidė."

Šiandien karo išvengt nebū galima, jei bus nusilenkiama Vokietijos ir Italijos fašizmui. Tik tada bus kar išvengta, kada visos demokratinės šalys stos išvieno prieš tų šalių grobiškus planus. O tam darbu geriausiai tiktų Tautų Sąjunga. Tačiau ta virsta Hitlerio ir Mussolinio įrankiu.

RUOŠKIMĖS LAUDIES BALSŲ VAJUI

Kanados Veikiantis Komitetas turėjo posėdį, kuriame nutarė atsikreipti į ALDLD visus kuopas ir pavienius narius, kad darytumėt planus ir skubiai ruostumėtės prie Liaudies Balso vajuus.

Pereitame Liaudies Balso numeryje buvo išdėstyti Liaudies Balso administracijos planai, kiek kuris rajonas privalo gauti naujų skaitytųjų ir sukelti aukomis. Mūsų manymu, kad kvotos yra pasiūlytos labai teisingai ir manome, kad rajonai tas kvotas priims. Tikimės, kad rajonų komitetai išdris tinkamus planus, kad neliktų nei vienas lietuvis neaplanckytas jų gyvenamuose rajonuose.

Ypatingą svarbą turi dėti rajonų komitetai ir kuopų valdybos taipgi ir pavieniai draugai, es į gavimą naujų skaitytųjų. Tam Kanados lietuvių tarpe yra geros sąlygos. Jei tik visi organizuoti draugai ir draugės susirūpinsime tuo klausimu, pasekmės bus geros.

Laikas iki vajuus pradžiai liko labai trumpas, tad draugai, gyvenantieji visuose Kanados kamuose sunerkime savo rankas ir skubiai meskimės į darbą, kad kvota sukeltume, kad gautume dar keletą šimtų naujų skaitytųjų ir pastatyume ant reikiamų pamatų mūsų vienintelį organizatorių ir švietėją Liaudies Balsą.

V. Straževičius
Pirmininkas
M. Guoba
Sekretorius

Timinsiečiai Šaukia į Lenktynes Kapuskasingiečius

Timmins, Ont.—Įvykusis lapkričio mėn. 29 d., 1936 m., ALDLD 100 kuopos susirinkimas apsvarstė svarbą Kanados lietuvių darbininkiškos spaudos, kaip organizavimo taip ir švietimo srityje, nutarė dėti visas pastangas Liaudies Balso rėmimė.

100 kuopa užsidedo sau kvotą ateinančiame vajuje sukelti Liaudies Balsui 50 dolerių pinigais ir gauti 5 naujus skaitytųjus.

Prie to, ALDLD 100 kuopa iššaukia ALDLD Kapuskasingo kuopą Liaudies Balso vajuus lenktynėms.

Dalyvaujas

Iš SDKLSPD Centro Pildancio Komiteto Raštinės

Toronto, Ont.—Sūny ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpienės Pašalpos Draugijos Centro Pildancio Komiteto raštininkas specialiaame komiteto susirinkime raportavo, kad drg. Kvietinskas organizuoja kuopą iš 20 narių Timminse, Ont. Esą pasiūsti visi reikalingi dokumentai. Iš Spirit River, Alberta, atėję žinių, kad apie 15 draugu nori stoti į draugiją. Pasiūsta konstitucijos ir patarimai.

Šiame susirinkime (lapk. 20) paskirta dar dvi dovanos kuopom—antra dovana \$5.00 ir trečia \$3.00.

Pastabos

Kanados valdžia pasmerkė sankcijas, kada jos buvo naudojamos prieš Mussolinį. Kada Tautų Sąjungoj buvo kalbama apie sankcijas, Mr. King sakė, kad sankcijos veda prie karo.

Bet dabar, kuomet sankcijos yra naudojamos prieš Ispanijos demokratine valdžią, Kanados valdžia elgiasi visai kitaip. Nutarė nebeperduoti karinių orlaivių ir Meksikai, kuri simpatizuoja Ispanijos valdžiai. Girdi, Meksika gali juos perduoti lojalistams.

Matote, kaip skirtingai atsisėja į sankcijas. Anglija, Kanada ir kitos tokios demokratinės šalys, kurios puikiai duoda pagelbą fašistams, atsiskalo perduoti ginklus Ispanijos valdžiai. Kodėl taip? Kodėl demokratinės šalys taip nusistačius prieš demokratijos apgynimą?

Šiandien kapitalizmui nebe naudinga ta pati buržuazinė demokratija. Šiandien ta pati kapitalistinė demokratija kapitalizmui grėšia pavojumi.

Kapitalistinės tvarkos krizis prieš kapitalizmą nustatė milijonus darbo žmonių. Net ir kitu sluogsnij žmonės kalba, kad ši tvarka atgyveno savo dienas. Šiandien žmonės nori ne tik balsuoti, bet ir vykdyti gyveniman savo norus.

Šiandien kapitalizmas šaukia už gynnimą demokratijos tik tada, kada jis šaukia kovon prieš liaudį. Gi pats jis kasa duobę tai demokratijai. Jis neduoda ginklų tos demokratijos gynnėjams. Jis ją apšaukia komunizmu.

Mes visada sakėm, kad kapitalistinė demokratija yra užmaškuota kapitalo diktatūra. Kol ji tarnavo palaikymui žmonių ramybėj, tol ją dievino. Bet kai žmonės pradėjo ne tik balsuoti, bet ir kandidatuoti į juos rinkti, ta demokratija pasidarė nebegeera.

Kapitalistinė demokratija atsirado ne todėl, kad ji būtų pa-

Nutarta pagaminti atsišaukimus vajuus reikalui ir prieš vajuų išsiuntinėtį į lietuvių kolonijas del išdalinio lietuviams. Visas kuopas ir kolonijas prašome atsišaukti duodant užsakymą, kiek jums tų atsišaukimų reikalinga.

Tam tikrai komisijai pavesta peržiūrėti likučius likviduotos kuopos Windsore, ir meginti ją reorganizuoti.

Kuopos valdybos prašome paraginti narius, kad skubintų pildinti užsimektė narinius mokesčius už 1936 metus gruodžio mėn. susirinkimuose. Tas daug palengvintų Centro knygas vesti, taip pat ir kuopų. Visiems yra gerai žinoma, kad metinė draugijos atskaitos baigiasi gruodžio mėnesį. Stengkitės tą padaryti.

Dar keturios savaitės iki vaju, tačiau jau iš dviejų kolonijų gauta raportai, kad jos rengeis prie organizavimo kuopų, tai yra iš Kapuskasing ir dar vienos vietos gauti reikalavimai blankų del stojimo į draugiją. Ką manote kitos?

Kadangi nepaprastas nupiginimas įstojimo mokesčio (nuo 35 iki 50 metų amžiaus tik pusė) šio įstojimo, o nuo 16 iki 35 visai be įstojimo mokesčio), tai gera proga visiems dabar įstoti. Tokių vaju greitai nebus.

Pirmin. A. M.

Indijonų Protestas

22 d. lapkričio keleta šimtų indijonų susirinkė Caughnawagoj nutarė pasiūsti į Ottawą protestą prieš jų išnaudojimą ir reikalavimą pakelti atlyginimą už darbą prie valdžiųjų namų statybos Caughnawagoj. Jie gauna po 20 centų už valandą, reikalauja 35 centų.

tikus kapitalui. Tiesa, buržuazija nuvertė feodalizmą, bet ant rytojaus ji su juo susivienijo kovai prieš liaudį. Tik nuolatinės liaudies kovos praplėtė tas teises, kurias buržuazinė demokratija turi savyje. Todel mūsų pareiga ją ginti. Reikia apginti kiekvieną laisvės pėdą, kad galima būtų žengti tolyn.

Valdancioji klasė šia dienė šaukia tikinčiuosius ginti krikščionybę nuo komunizmo. Bet ar gi komunizmas naikina krikščionybę? Visai ne.

Jei šiandien pavartysime komunistinę spaudą, tai pamatysite, kad joje veik nėra propagandos prieš krikščionybę. Darbinikiška spauda nekalba apie jokias religijas.

Pirmoji vietoj religijas naikina mokslas. Mokslas nurodo, kad viskas, kas Biblijoj nurodyta, nesutinka su realybe. Antroj vietoj, religiją naikina patys religijos skelbėjai, kuomet jie palaiko išnaudojimą darbo žmonių, kuomet jie palaiko fašistinius budelius. Buvo rašyta toj pačioj kapitalistinėj spaudoj, kad po piežius davė finansų Mussolinui, kad užkariauti Ethiopiją. Tikintieji darbininkai piktinasi, kad jų vadai eina su tais budeliais, išnaudotojais, jų pavergėjais.

Krikščionybės saugotojai rėkia ant komunistų tam, kad pridengti savo nekrikščioniškus darbus; kad panaudoti tuos žmones kovai prieš laisvę, prieš liaudies pastangas pasiliuosuoti iš po kapitalo jungo.

Komunistai netiki jokioms religijoms. Tačiau jie nevaržo tiems tikėti, kurie nori tikėti. Komunistai žino, kad mokslas išnaikins tikėjimus, kaip nerealybę. Ką jie tēnori, tai kad bažnyčia religiją naudotų žmonių išnaudojimo palaikymui, kas kapitalistiniuose kraštuose yra praktikuojama. Komunistai visur reikalauja atskirti religiją nuo valstybės. Sovietų Sąjungoj tas įgyvendinta.

Pereitam kare kapitalistai sakė, kad karas panaikintum karų. Šitam kare šauks darbininkus ginti krikščionybę. Jie visada suranda ką nors pateisinimui kraujo praliejimo.

"Naujienos" vėl pravirko del sušaudytų sabotažinkų, kurie nužudė 14 mainierių Sovietų mainose, kada surengė eksploziją mainose.

Tas laikraštis griebiasi ginti net ir žmogžudžius, kad tik užsipulti ant Sovietų Sąjungos.

Taip vadinama socialistinė spauda dar didžiausias atakas daro prieš komunistus. Kad sumanytų, tai iš žemių ištrauktų kokį nors dalykėlį komunistų išniekinimui.

Ar nebūtų geriau, kad ta vieta ir energija būtų sunadota mobilizavimui masių kovai prieš fašizmą ir karą?

Socialistinis judėjimas (tarp-tautinis) Kanadoj pergyns dar vieną smūgį. Jį prilindo komunistų renegatų. Tie elementai užkrečia socialistus prieškomunistine liga. Ką jie padaro, tai matyti iš to, kas atsitiko su Ontarijos CCF. Kai tik trockistas pakeičia komiteta, tuoj tas komitetas virto priešingų vienybe. Buvo išmetęs iš CCF net kelis savo skyrius, kurie dalyvavo pirmos gegužės paminėjime.

Žmonės, kurie ima eiti atgal, darbininkų judėjimui nebe naudingi. Geriau reikalą turėti su tikinčiu, su socialistu, negu su renegatu. Retas renegatas pasitaais. Iš tokių renegatų šiandien yra Mussolinis, Hitleris, Čang-kaisėkas, Doriot ir kiti. Vieni paliko socialistus, kiti komunistus ir nuėjo tarnauti fašizmui.

PIRMIEJI KANADOS BUDAUTOJAI

EDMONTONO LIETUVIŲ PROTESTO REZOLIUCIJA

Mes Edmontono ir apylinkės lietuviai susirinkę lapkričio 8 d., 1936 m., 10270 — 97 Str., Edmontone ir apdiskusavę nepatenkinamą Lietuvos liaudies padėti, nušviestą spaudoj ir giminių laiškus, tai yra, kad Lietuvos neteisėtoji valdžia, kuri plėšikišku būdu iš savo rankas paėmė valstybės vairą, kankina ir terorizuoja Lietuvos liaudį, iš geriausių Lietuvos stūnų ir dukterų atėmė pilietiškas teises, sumynė į purvą demokratišką konstituciją ir ant liaudies uždėjo nelaisvės rėžius, įvarė žmones į didelį skurdą,—vienbalsiai tokius plėšikiškus vyriausybės darbus pasmerkė ir griežtai reikalavim:

- 1) Kad tuojaus būtų paskelbti pilnos demokratijos reišmos seimo rinkimai,
  - 2) Tuojaus sustabdytas terorizavimas Lietuvos darbininkų ir valstiečių,
  - 3) Kad būtų paleisti iš kalėjimų visi politiniai kaliniai,
  - 4) Kad būtų paleisti tūkstančiai šnipų ir provokatorių, kurie yra palaikomi iš valstiečių surinktų pinigų dėl jų pačių kankinimo ir terorizavimo,
  - 5) Kad visi kankintojai, provokatoriai ir žudytojai būtų nubausti,
  - 6) Panaikinti karo lauko teismus,
  - 7) Panaikinti visas bylas, užvestas prieš valstiečius už politinį nusikaltimą,
  - 8) Sumažinti valstiečiams mokesčius,
  - 9) Nuimti nuo visų prekių netiesioginius mokesčius.
- Mes užgiriam praieitų metų suvalkijos ūkininkų streiką ir pripažįstame, kad jų reikalavimai buvo teisingi.
- Mes piktinamės fašistų rasti, kuriuose Lietuvos liaudį ragina prieš išmatų, kad būk ji neprisidurs save valdyti. Tokius žodžius fašistinė spauda rašydama žemina Lietuvos tautą.
- Mes paduodame Lietuvos liaudžiai rankas kiekvieno jų kovoj del nusikratymo fašistinio bru-

do. Įvykę Amerikos ir Kanados Lietuvos Kongresai padėjo kerčin akmenį, ant kurio visa progresyvinė išvija budavosime judėjimā del atgavimimo Lietuvos liaudžiai demokratišnių teisų ir jos paluosavimo iš po fašistinės diktatūros. Mes tik tuomet nurimsime, kada Lietuvos kalėjimuose nesiras nei vieno priešfašistinio kalinio.

V. Karvelis
Susirinkimo pirmininkas.
P. Joneliūnas
Sekretorius.

Sutvėrė Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetą

Lapkričio 8 dieną įvyko Edmontone lietuvių visuotinis susirinkimas įsteigimui Lietuvos Liaudžiai Ginti Komiteto, kurį suaukė ALDLD 18 kuopa ir SDKLSPD 4-ta kuopa.

Į mitingą atsilankė beveik visi Edmontone gyvenantieji lietuviai. Tai pirmas kartas tiek daug Edmontono lietuvių dalyvavo susirinkime.

Draugas Karvelis atidarydamas susirinkimą nušvietė jo tikslą ragindamas edmontoniečius neapleisti taip svarbaus darbo, kurį dabartiniu laiku dirba visa progresyvinė lietuvių išvija.

Draugas Karvelis, pabaigęs įžanginę kalbą, pakvietė referuoti Valentą, kuris referavo temoje: "Lietuvos nepriklausomybės pradžia ir fašistinis perversmas." Jam pabaigus referuoti, referavo draugas P. Joneliūnas temoje: "Dabartinė Lietuvos padėtis ir valstiečių vargai." Referantas prirodė, kad nuo Lietuvos fašistų žuvo daug laisvės kovotojų, kuriuos paprasė susirinkusiųjų atsistojimu pagerbti. Išklausius referanto kalbos, tarp susirinkusiųjų buvo galima pastebėti pasipiktinimus Lietuvos fašistiniais teroristais.

Po Joneliūno kalbos paėmė balsą draugas Šiugždinis, kuris apibudino Montreale atsibuvusio Kanados Lietuvių K o n greso tikslą ir ateities darbo planus.

(Pabaiga 6 puslapy)

Šiandien pasaulis girdi apie sunkų likimą Vokietijos, Italijos ir kitų fašistinių šalių komunistų, socialistų ir visų kovotojų už laisvę; sutinkama tremtinių įvairiose pasaulio šalyse. Dauguma besibastydami po švėtinis šalis kenčia skurdą ir badą, o nepaspėjusiems pasprukti iš būdelių rėnkų kajojamos galvos ir kankinami kalėjimuose.

Sutiksime daug tokių, kurie myli dabartinę valdymosi formą ir nenėčia komunistų, kam jie nesutinka su kapitalo atstovų duodamais įstatymais. Jei panauginsime Kanados ir Suvienytų Valstijų klasių kovos istoriją, rasime, kad dabartiniai kapitalo progreso atsieimai ir esanti valdžios forma brangiai kainavo praieitis kovotojams. Jie taipgi buvo persekiojami.

Pirmieji į Kanadą atvažiavusieji emigrantai atvyko ne iš savo liuosos valios, bet tai buvo iš Francijos ir Anglijos atvežtieji prasikaltėliai, kurie anais laikais Europoje kovoję prieš tyronišką tvarką. Ir dabartiniais laikais gana sunkus gyvenimas kiekvieno savo tėvynę apeidžiančio emigranto. Emigracijoje nebuves žmogus turbūt niekažods nepajęgs to suprasti. Tą be didelių aiškinimų atjaucia kiekvieno emigraciją pernešusio žmogaus siela. Tačiau prie pirmutinių emigrantų kančių negalima sulyginti. Dabar keliaujantis į šias šalis emigrantas dažnai turi viltį nors kada sugrįžti į savo šalį ir kaip kuriam pasitaiko ta laimė. O anų laikų emigrantai buvo sugaudyti kaip žvėrys ir išvežti į dabar auksu pagarsėjusias šalis.

Prievarta atvežtieji žmonės ne svajoti niekad nepasvajėjo apie pamatymą kada nors savo tėvynė. Jie buvo atiduoti į rankas žiaurių feodalų, tačiau jų iš senos tėvynės atvežtoji klasių kovos kibirkštis ne geso, bet naujose gyvenimo sąlygose žiebėsi vis smarkiau. Kovingieji vergai priešindavosi prieš išnaudotojus ir bėgdavo į miškus.

Tik vėliau vasalai pradėjo vežti iš Europos kareivius ir jiems atitarnavus siūlyti žemę. Tokie žmonės dalinai jau buvo Kanadoje 1784 metais. Žmonės jeidavo į dideles girias tik su kirviais rankose ir iš netašytų rąstų budavo sau prieglaudas, o maisoto ieškodavo upėse ir ežeruose. Žemdirbystė tais laikais buvo labai silpna.

Piautuvai

kur jų nepajėgdavo niekas surasti, ir ten apsigyvendavo. To pasekmėje ir atsirado visame Šiaurės Amerikos kontinente po milžinišką žemės plotą išmėtyti miestai, kuriais dabar didžiuojama šios galdynės išnaudotojai. Jeigu ne anų laikų emigrantų laisvės trokštanti dvasia, Kanados vakarai šiandien pasauliui vargu būtų žinomi kaip pasaulio kviečių aruodas.

Pirmutiniai vakarus pasiekė ne del laimės ieškojimo, bet bėgdami iš rytų už tai, kad čia neturėjo jokios laisvės ir manė tik nuo išnaudotojų pabėgę galėsia ja naudotis. Pabėgusių gyvenimas buvo dar sunkesnis, jie dažnai turėdavo perkėsti ne tik gamtos nešamas nelaimes—šaltį ir badą, bet juos persekiodavo ir Europos plėšikų sukirsiantieji vietiniai indijonai. Taip ir tėsėsi kova per dešimtmečius iki žmonės ant tiek susiprato, kad Amerikoje paskelbė karą už laisvę.

Tad pirmieji Kanados emigrantai, ant kurių remiasi šių dienų kapitalistiniai plėšikai, išsiplėtė po visus Kanados kampus ne del troškimo šių dienų kapitalistams sukrauti milijoninius turtus ir padaryti savo ainius paklusniais vergais, bet jie rovė miškus kelmus ir statė bažuozes būdami po kelis šimtus mylių nuo civilizacijos, kad pasislėpti nuo anos galdynės baidūnių, kurie juos arba jų tėvus surakintais atvežė į nežinomąją šalį ir atskyrė nuo savo brangių šeimų narių tik už tai, kad pas juos senojoji tėvynė pradėjo reikštis laisvės kibirkštėlė.

Tas sugadino visą apetitą. Vakare, po vakarienės, užsimanė eiti paieškoti merginų. Vaziavo kelios lietuvės. Buvo labai gražūs lenkaičių ir kitų tautų. Iš kitų lietuvių sužinojom numerį lietuvių kambačio. Nutarė eiti pasikalbėti.

Pirmieji kanados pionieriai

buvo apgyvendinti apie švento Lauryno upę, bet tuomet nesant gerų susisiekimo priemonių, jeigu iškilo jų derliui kokia nelaimė, niekas jiems pagelbos nepriduodavo ir taip mirdavo iš bado ištisi žmonės apgyventi rajonai. Kanados istorijoj tokiai badas užregistruotas 1787 metais. Tada aukštesnėj Kanadoj visi žmonės šaukė "duonos! duonos!" Tūkstančiai vaikų apguldamo upės krantus ir pamatę atplaukiantį laivėlį meldė pagelbos. Siuntė pinigus į Kvebeką ir Montrealą, bet iš ten gavo atsakymus, kad neturi nieko iš valgomųjų produktų. O kurie buvo pabėgę nuo feodalų, apie tuos tais laikais niekas nežinojo; jeigu gamtoj pasireikšdavo koks krizis, jie žuvo niekam nežinant.

Bėgo dešimtmečiai, žmonės kentė persekiojimą, šaltį ir badą. Tik po atkaklios kovos tapo sutraukti feodalistiniai režežiai. Tik tada pradėjo augti Amerikos progresas, kuris užkretė ir Kanadą. Žmonės džiangėsi pasiluosavę iš feodalistinės vergijos, pradėjo augti ir žydti kraštas. O jau devynioliktojo šimtmečio antrojo pusėj kraštas ant tiek buvo paaugęs, kad į jį pradėjo važiuoti iš Europos laisvanoriai. Pagaliau kapitalas savo žydėjimo periode buvo numarinęs šiek tiek klasių kovą. Jam darantis vis daugiau plėšrūniškesniu, vėl iš naujo pradėjo reikštis klasių kova, kurią užgabeno iš Europos atvažiavę emigrantai.

Kanados istorija yra šiek tiek skirtingesnė, negu Suvienytų Valstijų. Čia beveik niekadados nebuvo stambesnių klasių susirėkimų. Visi pagerinimai paėjo nuo kovos Suvienytose Valstijose. Tik pokariniais laikais atvažiavęs iš Europos šalių didelis kiekis emigrantų atvežė naujo revoliucinio kraujo, kuris dabar teka Kanados dirbančiųjų masių gyslose. Buržuazija juos iš visų jėgų persekioja ir nieko neprisiemena apie anų laikų sunkias dar-

bininkų kovas. Darbininkų klasišė vaduojasi praiečia ir žino, kad anų laikų persekiojami ir kankinami vergai per kovą pasuko techniką į progresą, taip ir šios galdynės persekiojamų darbai nežus veltui, jų darbai ateityje irgi bus didžiai įvertinti.

Nykus Timminso Lietuvių Gyvenimas

Timminso aukso mainos yra plačiai žinomos visoj Kanadoj. Jos turbūt yra didžiausiomis aukso mainomis visame Amerikos kontinente.

Šioje aukso baronų vergijoje dirba keli tūkstančiai įvairių tautų darbininkų, tarp jų randasi keli desėtkai ir lietuvių. Apie šią lietuvių koloniją ligšioliai mažai kas žinių suteikdavę spaudai. Nors čia gyvuoja ALDLD 100 kuopa, bet apie veikimą mažai kada buvo rašoma.

Paskutiniu laiku pas timminsiečius kilo mintis organizuoti Toronte gyvuojančios pašalpiens draugijos kuopą. Kiek tenko girdėti, tam darbiui tarp timminsiečių randasi didelis pritarimas. Sako, jau virš desėtkas yra susirašiusių ir laukia kada SDKLSP Draugijos centro komitetas paskelbs vajų. Ypač kuopos organizavimui labai pritaria draugės moterys. Tikimasi, kad ateityje iš nekurių draugijų susilauksime gerų veikėjų. Dabar, kuomet nebuvo Timminse organizuoto veikimo, draugės jausdavo didelį nuobodumą, nes apart kitataučių parengimų, nebūdavo kur išeiti.

Jeigu šiandien Timminse turėtume stiprią pašalpinę draugiją, suruoštume nors retkarčiais koncertus, arba kitokius parengimus, kokius suruošia kitos kolonijos, tada nebūtų dabar jaučiamas nuobodumas. Aš manau, kad Timminso lietuvių pasinaudos dabartinę progą, kada dangi Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijon šiais metais nebus jokio įstojimo, ir suorganizuos draugijos kuopą.

Iš Sudburio Lietuvių Masi- nio Susirinkimo

Sudburio lietuviai Ispanijos kovotojų paramai ir Lietuvos politinių kalinių gelbėjimui sušaukė masinį susirinkimą.

Atidarius susirinkimą, draugas J. Taruška trumpai ir aiškiai apibudino apie kovų eigą Lietuvoje ir politinių kalinių gyvenimą, o draugas J. Žukauskas nušvietė dabartinę Ispanijos liaudies kovų padėtį.

Po tam sekė diskusijos, kuriose prieita išvados būtinai sulgy išgalės paremti aukomis Ispanijos ir Lietuvos kovotojus. Tam tikslui iš trijų draugų tapo išrinktas komitetas. Taipgi buvo padarytos aukų rinkimui blankos. Skirstydami iš susirinkimo draugai linkėjo Ispanijos liaudžiai laimėti kovą prieš kruviną fašizmą.

Pasilinksminimas ir Vakarėnė Hamiltone

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ra kuopa kartu su lenkų darbininkų draugija P. T. L. 5 dieną gruodžio rengia pasilinksminimą—vakarą su vakariene, lenkų svetainėj ant Edward Str. Bus galima linksmai pasiiekti prie patenkinti valgiais ir gėrimais. Todel Hamiltone ir apylinkėse lietuvių-ės kviečiami skaitlingai dalyvauti šiame parengime.

Pradžia 8 val. vakare. Įžanga 35 c.; vaikams 10 c. Biletus galima iš anksto nusipirkti.

Per 1931 metus Anglijoj gelžkelių nelaimėse užmušta tik 8 asmenys.

rės dvi naudas, viena apsidraus save ligoje ir nelaimėje, o antara, būdami organizuotais, paėmę veikti kultūrinį darbą neblogiau kaip ir kitos kolonijos.

Timminsielis

EMIGRANTAS

Atsiminimai

(Tąsa)

Visą naktį turėjome išbūti uždaryti.

Ir ko mes tenai nepridarėm. Vieni poterius poterio (mes buvom penki), kiti keikėmės, o Kazys net verkė.

—Jeigu del to reiktų grįžti Lietuvon, tai vistiek gyvas neliksi,—verkė jis.

Mes klausėm jį, kodėl jis taip sako. Jis mums pradėjo aiškinti: —Aš ir Petras Klumpakojis mylėjome vieną merginą. Man pavyko ją paveržti—ji pamylėjo mane. Bet aš negalėjau apsisvesti su ja... Tėvas neleido... Aš nutariau išvažiuoti į Kanadą ir apsisvesti...

—Ot koks boba!—tuoj užbliovė Jurgis.—Tu manai, kad jei neapsivesi, tai numirsi? Nerinkis velnias.

Iš karto man atrodė, kad toks užpuolimas ant Kazio jį dar daugiau sugraudins, bet išėjo priešingai—jis susisarmatijo ir nusiramino.

Taip visą naktį išvargus, apie 10 valandą ryto mus nuvežė į emigracijos namą ir pridavė mūsų agentul. Čia mums vėl saulė užtekėjo. Agentui išaiškinus, kaip viskas dėjos, mes buvome užtikrinti, kad viskas bus gerai. Ant rytojaus vėl ėjome miestan, tai yra į prielauką, kad pamatyti tą laivą, kuris mums veš į Kanadą.

Vieną gražią dieną gavome įsakymą susirinkti savo daktus ir būti pasirengusiais vykti į laivą. Tikras sumišimas pasidarė. Į pusvalandį laiko buvome gatavi.

laivo toj nedidelį prielaukoj. Tas mus labai džiugino. Iš kitų buvome girdėję, kad didesniu laivu geriau, nes netiek supa. Tačiau, kiek paskui patyrėm, tai ir tas didysis laivas, jeigu būtų plaukęs per vandenyną, vargiai būtų likęs sveikas. Jis mus nugalbėno tik į Londoną.

Suleido mus į laivą. Mane, Kazį, Jurgį ir Petrą suvarė į vieną kambarėlį. Iš abiejų pusių kambarėlio buvo po dvi lovutes. Viena viršuj, o kita apačioj. Viskas atrodė gerai, tik pasitusiai nusibodo laukti, kol tas laivas išplaukė. Tris valandas laukėm, kol jis pradėjo judintis.

Baltijos jūra plaukimas buvo labai smagus. Džiaugėmės, kad bus gera kelionė į Kanadą. Geriau, negu traukiniu ar busu. Tik truputėlį girdėjome inžino stuksėjimą, bet delto buvo galima ramiai miegoti.

Kada mes nubudome, mūsų laivas buvo netoli kokio miesto, pakraštyje. Kadangi niekas mums nebuvo pasakoje, ką mes kelionėj užplauksime, tai mes pradėjom diskutuoti apie tai, kur mes dabar randamės.

—Aš niekaip negaliu tikėti, kad mes būtume Kanados pakraštyj,—pradėjo Kazys,—nes aš žinau, kad reikia vandeniu plaukti nemažiau šešių dienų. O mes plaukėm tik vieną parą.

Iš kitų ant laivo susirinkusių sužinojome, kad mes plaukėm prie Kylo kanalo. Truputį pastovėjęs, laivas pradėjo plaukti kanalu. Kai tik išplaukėm iš kanalo, mes šurpas nukratė. Vėjas pradėjo pūsti taip smarkiai, kad mūsų laivas pradėjo svyruoti. O

apie pavakarį ir gerai supi. Ant viršaus laivo atsirado "girtų." Bet tik tą naktį supo, paskui visą dieną ir naktį plaukėm gerai.

Mūsų laivas plaukė į Londoną. Iškėlė mus, susodino į busus ir pradėjo vežti. Tai kad vežė! Pėsti būtume greičiau nuėję. Pavažiuos porą sieksnių ir vėl stovi. Toks didelis trafikas, kad sunku ir pravažiuoti. Vežė tris valandas, kol nuvežė ant stoties, iš kur traukiniu vežė į Liverpoolį. Stotyj mums davė užkandžius ir pusę valandos poilsiu.

Iš Londono traukiniu važiavom į Liverpoolį. Nors ir Vokietijoj sniego nebeatamė, bet dar nebuvo žolės. Gi Anglijoj laukai žaliavo. Galvijai buvo laukuose. Nepraėjo dvi savaitės, o gamtoj pasidarė tokia permaina. Lietuvoj palikom didžiausią žiemą, o čia kaip vasarą. Bet mūsų nusistebėjimą greitai prakalino mūsų Jurgis, kuris išaiškino, kad Anglija daug toliau į pietų pusę, todėl ir šilčiau. Jis sakė, kad Anglijoj žiemos veik nėra.

Taip besidairant r a u k i n y s bėgo visu smarkumu. Reikia pripažinti, kad kiek aš pastebėjau, tai Anglijos traukiniai vadinėja gana greitai. Tiesa, Vokietijos traukinys bėgo gerai, bet netaip greitai. O gal del to bėgo greitai, kad vežė emigrantus. Gal skubinosi, kad greičiau juos nugabenti. Iš Londono iki Liverpoolio tik vieną kartą sustojo. Per stotis bėgo veik tūkio greitumu, kaip ir už miesto. Liverpoolj mes vėl išbuvom kelias dienas. Čia vėl leido per maudynes ir daktarų šerengą. Taip išcupinėjo kiekvieną, kad ligai ar kokiam kitam trūkumui pasislėpti nebuvo vietos. Ne kartą pagalvoju, kad mus taip

apžiūri, kaip gyvulius, skirtus mėšai.

Vieną gražų rytą gavome įsakymą būti pasirengusiais išvykti. Už valandos mus susodino į busus ir nugabeno į uostą. Netoli nuo kranto buvo didelis laivas—mums taip atrodė. Sako, kad jis buvęs 12,000 tonų. Paulyginus su kitais, apie kuriuos dabar tenka sužinoti, tai jis buvo mažytis. Du maži laivukai tempė jį prie kranto, kur laukė nemažai žmonių.

Ėmė kelias valandas, kol visus keleivius suėmė. Šis laivas ėmė ir neemigrantus. Kaip paskui paaiškėjo, tai vaziavo ir turtingų žmonių. Turbūt jie nesitiekė, kad reiks nukentėti.

Kai laivas pradėjo judintis, mus sugriebė kažkoks jausmas. Nors nesupratome, kaip ten bus ant vandenyno, bet jaučiam, kad plaukiam į vandenyną, kurio plotis yra didelis. Ant kranto tūkstančiai žmonių mojavė rankas. Mes tą patį darėm ant laivo būdami.

Kai tik kranto nebesimatė, mes pradėjome gilintis į savo guolius. Mes buvome suvaryti į mažus kambarėlius, kuriuose buvo po kelias lovas. Vienos buvo apačioj, kitos viršuj. Mūsų kompaniją padidino dar dviem lietuviams, nes kambaryje buvo šešios lovos. Tiesa, tai nedidelis būrelis buvome, bet buvo labai sunku pasidalinti lovas. Visi spėjome, kad gali tekti šauktis į New Yorką, todėl nenorėjome nei vienas gulti apačioj, kad nestojo. Per stotis bėgo veik tūkio greitumu, kaip ir už miesto. Liverpoolj mes vėl išbuvom kelias dienas. Čia vėl leido per maudynes ir daktarų šerengą. Taip išcupinėjo kiekvieną, kad ligai ar kokiam kitam trūkumui pasislėpti nebuvo vietos. Ne kartą pagalvoju, kad mus taip

apžiūri, kaip gyvulius, skirtus mėšai. Tas sugadino visą apetitą. Vakare, po vakarienės, užsimanė eiti paieškoti merginų. Vaziavo kelios lietuvės. Buvo labai gražūs lenkaičių ir kitų tautų. Iš kitų lietuvių sužinojom numerį lietuvių kambačio. Nutarė eiti pasikalbėti.

Tame kambarėlyje buvo kecurios lietuvaitės merginos ir dvi moterys lenkės, vykstančios pas savo vyrus, į Suvienytas Valstijas. Pirmiausia lietuvaites klausėm, kur jos vaziuoja.

—Aš važiuoju pas savo tetą, kuri gyvena Albertoj,—atsakė Ona, graži lietuvaitė. Kazys tuoj apsidarė ir nusišypojo. Jis irgi vyko į tą provinciją pas vietnų fermerį, kuris jo draugui prašant išpirko jam pakvietimą. Nors jis žadėjo atsikviesti savo mylimą, bet mintyje manė apie Oną.

—Aš gi vaziuoju į Winnipegą,—atsakė kita. Paskui ji pervedė akimis visus kavalierius, matoimai turėdama minty, kurį reiktų pasirinkti, jeigu tektų ieškoti draugo toj naujoj šalyj. Bet turbūt ir ji paliko mylimą, kad labai nesigilino.

Kitos dvi vaziavo į Montrealą. —Kas gi privertė apieisti Lietuvą?—Užklausė Jurgis.

Greito atsakymo nebuvo. Visos pradėjo mąstyti, lyg ieškodamos tokio atsakymo, kuris nieko bendro neturėtų su tikra priežastimi. Jos veikiausiai nenorėjo sakyti, kad Vargas, kad joms reikėjo tarnauti. Paskui buvo galima apie tai numanyti, nes viena, atsakydama, pažymėjo:

—O kas gi jus privertė? Aš manau, kad ir jūs vykstate tenai norėdami rasti geresnį gyvenimą.

Viena buvo iš Kauno, dvi iš Panevėžio ir viena iš kaimo. —Labai gerai, kad ir mergi-

nų vyksta,—atkiro Petras,—bus smagiau. Būtų malonu, kad mes galėtume susirašyti, kai pasieksime galą.

—Dar gal teks atsidurti vandenyno dugne,—įsikišo Ona.—Tuomet visi būsime kartu.

Ištikro, nors ir jaunimas buvome, tačiau kalbos nevyko. Laivas mėtėsi į šonus. Vėjar turbūt buvo iš šono. Kada šonas ėmė kilti, tai lyg keltuvu augstyn kėlė. Bet kai puolė, tai net šurpas ėmė. Kaip tik taip kaip ir keltuvu vaziuojant žemyn. Aš tą patyriau paskui.

Nežinau, kaip ilgai būtume kalbėję, kad nebūtų atsitikęs nemalonus įvykis. Vienai iš mūsų panelių širdis supyko. Išskiriant Jurgį, mes visi buvome priversti pabėgti. Jis, tačiau, išsilaukė. Paskui nunešė kaž kokių žolių. Jis vadino devindrekiu. Bet jau nebegelbėjo ir tos žolės. Laivas pradėjo supstis dar labiau ir labiau. Už kelių valandų kuone visas laivas buvo liginiais prikištas.

—Juozapai,—šaukė Kazys,—šauk daktarą. Aš savo vidurius išstumsiu.

Bet kur tu surasi tuos daktarus. Kas gali žinoti, kur jie yra. O kita, ir mes vos laikėmės, išskiriant Jurgį.

Tarnautojai pradėjo valyti mūsų kambarius. Visi vertėm viską, kas tik buvo europiška, ir prašėm newyorkiška. Prašėm atsiųsti daktarą, bet mūsų prašymų niekas neklaušė. Tarnautojams tas buvo nenuajiena, todėl jie nekrepė atydos, tik keikė mus, kad mes pasidarėm nesvarūs.

Ant rytojaus mėginom išeiti laukan, ant laivo, bet nebeleido. Vienas lenkas pasakojo, kad vieno keleivio vos nenuplovė nuo denio. Laivo viršūnė įsmigus į vandenį, o tą žmogų palikus ant vandenio. Bet pasitaikius laimė,

paskui ji vėl užkabins jį ir iškėlus. Vanduo jį priplojęs prie sienos. Delto laivas buvo uždarytas ir nieko neišleido per kelias dienas.

Penkias dienas ir naktis nie to nevalgėm. Bangos laivą taip nėtė, taip supo, kad sunku buvo išsilaikyti lovoj. Išskyrus ke'is, visi sirgo jūros liga. Iš mūsų kambario tik Jurgis visai nesirgo. Kartą taip staigiai laivą sukretė, kad visus šurpas sumė. Pasklido gandai, kad laivas pavojuje. Nežinia, gal tyčia, bet jūrininkai pradėjo mokinti, kaip prisirišti kempes, kad nenuskęsti. Mums plaukai ant galvos atsistėjo.

Septintoj paroj vėtros aptilom mes pradėjom vaikščioti. Daktarai pradėjo tikrinti sveikatą ir išmėti mūsų koteles. Pradėjo išeiti ant laivo ir mėginti valgyti kaiką. Kai kurie turėjo bulvio po kelis svarus. Viskas buvo čelia.

Kada pradėjo pasakoti, kad mes esame netoli kranto, nesinorėjo eiti į vidų. Laukėm akis išvertę, kad pamatyti žemę, kuri mus traukė. Bet sutemo ir turėjome eiti gulti, nes nieko nesimatė. O kai ryte nubudom, laivas stovėjo jau Halifaxo uoste, už kokios mylios ar dviejų nuo kranto. Vadinasi, mes buvome jau Kanadoj.

Išlaukėm tris valandas ant tos pačios vietos, kol laivas pradėjo judintis. Paskui vėl, prie kranto, laikė mus ant laivo. Mat nenorėjo, kad emigrantai maišytūs su kitų klasių keleiviais. Tokios žinios sklėdėsi tarpe emigrantų. Delto buvom sukėlė triukšmą. Buvo tokių drašuliu, kurie pradėjo reikalauti leisti iš laivo. Tik pavakary mus išleido. Nusivairė į emigracijos namą.

(Bus daugiau)

Lietuvoje

Sunkus Kiemų Sargų Gyvenimas

Sargų butai. Kaune esą apie 3,000 kiemsargių; nemaža kiemsargių yra ir kituose Lietuvos miestuose.

"Lietuvos Žinių" korespondentui teko pasikalbėti su keiliais kiemsargiais. Savo medžiagine būkle labai nusiskundžia.

Daugiausia kiemsargiai ir sodų sargai kenčia dėl netinkamų butų. Sako, pav., Kaune statomi moderniški kelių aukštų namai, o po namais įtaisomas rūšys butus sargai gyventi. Rūšys įtaisytame bute niekuomet saulės nematai. Bet daugelyje atvėrę rūšiuose įtaisyti butai esą drėgni ir sargai ir jų šeima dėl to visokių sunkiai pagydomų ligų gauna. Dažnai, ypač provincijos miestuose, sargų butai esą įtaisyti netoli išviečių, "stadalių" ir kitų nešvarių vietų.

Sargai sako, atatinami valdžios organai, pav. vyr. statybos inspekcija turėtų uždrausti naujai statomų namų rūšiuose įtaisyti gyvenamus butus. Tuo būtų apsaugota šimtai žmonių nuo bereikalingų reumatizmų, džiūvų ir kitų ligų.

Sargų pareigos. Sargai sako, kad jų pareigos esančios labai sunkios. Namų sargas, pav., Kaune pirmoje eilėje turis valyti, šluoti, o vasarą ir laistyti prie savo sodybos gatvės. Tai nelengvas esąs darbas, ypač iškritus pirmajam sniegui. Prie gatvės valymo dirbęs ne tik pats sargas, bet dar ir jo žmona, o kai kada ir mažamečiai vaikai. Bendrai, sniego ir ledo valymas nuo gatvių sargams užduodas daug darbo.

Sargas turis žiūrėti ir kiemą: nušlavinti takus, žiemą nustumti sniegą. Tai dar ne pats blogumas. Kaune, miesto pakraščiuose esą nemaža sodybu neprijungusių prie kanalizacijos tinklo, o turinčių vietinę kanalizaciją. Sargai, esą įkinkomi ir į naminės kanalizacijos valymo ir duobų kuopimo darbą.

Namuose, kur yra centralinis apšildymas, sargas turis eiti ir krosniakurio pareigas. Namų savininkas dar ir šiaip kokio netikėto darbo sargui pramaņas ir tai šen, tai ten siuntinėjas.

Atlyginimas. Sargų atlyginimas esąs visai menkas. Namų savininkai iš inercijos nuo tu laiku, kai butai Kaune buvo labai brangūs, vis dar nori visą patarnavimą gauti už suteikimą buto. Sargas iš namų savininko turis prašyti išprašyti keliasdešimt litų mėnesinio atlyginimo. Valstybinį įstaigų sargai tai patenkinti esą: jie gauna butuką ir dar 100—150 litų mėnesinio atlyginimo. Ir pensiją galima esą išsitarnauti valstybės tarnyboje.

Socialinis draudimas ir medicinos pagalba. Šie reikalai esą dar menkiaut tesutvarkyti. Sargas, apleidamas namų savininkas, negauna kompensacijos, nes jis, paprastai, nę samdos sutarties neturįs, neturįs darbo knygutės. Dar blogiau su medicinos pagalba, kai sargai neapdrausti ligonių kasoje: nei pats sargas, nei jo šeimos nariai negalį gauti medicinos pagalbos. Dar neseniai vyr. socialinio draudimo valdyba išaiškino, kad sargai turi būt apdrausti ligonių kasoje, nors jie atlyginimą gauna ir vieną natūra (butą). Tačiau dabar atsiranda savininkų, kurie aiškina, kad ne jis, namų savininkas mokas sargui atlyginimą, o sargas atsilyginas (darbu) už butą.

Bendrai, namų savininkai vengia sargų apdrausti ligonių kasoje. Savo medžiagine būkle sargai esą susirūpinę, ir pav., Marijampolės kiemsargiai jau atsuntę su 51 parūšiu memorandumą, išdėstydami tame memorandumu savo vargus ir prašydami atkreipti dėmesį į jų vargingą, o kai kuriais atvejais ir sunkiai

pakenčiamą būklę.

"Liet. Žinios."

Buvo Pakliuė Kretingos Maldininkai

Pernai į Kretingą, į Parcinkulio atlaidus nuvyko St. Stanislas su E. Gricaitė. Kartu Šiaulių policija pranešė Kretingos policijai, kad į Kretingą išvykęs žinomas kišeninis recidivistas Stanislas. Kretingoj einant apšauktam maldininkui Ruzgailai iš kišenės dingo 260 litų, naldininkui Tamašauskui 40 litų. Ruzgaila vieną rastą šimtinę pas Stankų pripažino sava ir Stankus patrauktas kaltinamuoju. Šiaulių apygardos teismas Stankų nubaudė 3 metais sunkių darbų kalėjimo. Gricaitę 3 metais paprastu kalėjimo, bet apeliaciniai rūmai, trūkstant įrodymų, abu išteisino.

Sulaikytas Buvęs Bermon-tininkų Ministeris

Tarptautinės miegamųjų vagonų akcinės bendrovės Baltijos valstybės direktorius inžinierius Jurgis Iljinas, su lietuviu kariavusio Bermonto susisiekimo ministeris ir dabartinis laikais turintis Kaune liukšusius namus, tapo sulaikytas Virbalyje už gabenimą užsienin svetimos valiutos, kuri Lietuvos įstatymais yra draudžiama gabenanti be leidimo. Iljinas paleistas ir byla perduota Virbalio muitinės viršininkui.

Atidarytas Plentas Panevėžys-Ramygala

Lapkričio 8 dieną tapo atidarytas naujas pravažtas plentas Panevėžys—Ramygala. Tai yra 24 ir pusės kilometro gražuvas kelio kaspinas, jungiąs vieną iš didesnių valstiečių miestelių—Ramygala su apskrities miestu—Panevėžiu.

Plento atidarymas Panevėžiu ir apylinkėms—nepaprastas dalykas tuo, kad šis geras kelio gabalas yra vienintelis tarp daugelio vingiuotų ir purvinių vieškelį. Iki šiol Panevėžiu ir jo apskrīčiui nebuvo žinomas joks plentas.

Plentas pravažtas tokiomis vietomis, kad kur tik nepažvelgsi, visur matosi pelkės, durpynai. Plento statybai išleista 543 tūkstančiai 691 litas.

DAR UZDARINĖJA LAIK-RAŠTIUS

Rodos, kad Lietuvoj jau mažai liko reakcininkams priešingų laikraščių, bet dar vis jie randa ką uzdarinėti. Štai lapkričio 6 dieną generolo Čaploki sakymu tapo uždraustas akcinės "Varpo" bendrovės leidžiamas moksleiviams laikraštis "Moksleivis."

RENGIASI UZDRAUSTI RANKOMIS TRAUKTI SIELIUS

Dabar iš Raudondvario Kaunan arba iš Nemuno Jonavos gatvėn į lentiuves silielai traukiami rankomis. Toks traukimas sudaro vergijos liekanų įspūdį, kurį civilizuoatesnė šalyse sunku matyti. Tuo susirūpino Kauno vandens kelių rajonas ir rengiasi žmonių jėga traukti silielus uždrausti.

Dar Vienas Patrijotas Nubaustas Už Vagystes

Lapkričio 5 dieną Kauno apygardos teismas sprendė buvusio Kauno I-mosios vidurinės mokyklos direktoriaus A. Matulevičiaus baudžiamąją bylą, kuris kaltinamas, kad 1930 metais priėmęs tarnybon Genov. Zavadskaitę, kuriai iš valstybės išdavo imdavo po 200 litų mėnesinės algos, bet mokėdavo tik po 100. Per tą laiką iš švietimo mi-

nisterijos Zavadskaitės algoms išėmė 9,042 litus, o jai išmokėjo tik 3,215 litų, tai yra sau pasisavino 5,827 litus. Mergina visur turėjus į algų išmokėjimo lapą pasirašyti, kaip Matulevičius norėjo. Be to, iš 69 mokinių surinktus už egzaminus 385 litus išdan neįnešęs, bet pasisavinęs sau.

Matulevičius yra žmogus 60 metų amžiaus. Prokuroras laike bylos prašė nerekšti jam jokio pasigailėjimo, nes jis yra per daug nedoras, demoralizavo ateities piličius moksleivius ir jo prasikaltimas įrodytas dešimčia punktu. Tačiau Matulevičius, gerai išmokęs gintis nuo pirmiau buvusio apsvogusio Lietuvos valdininku, prie kaltės neprispazino ir sakėsi, kad su Zavadskaitė pilnai atsiskaitęs. Paskutiniame žodyje, kaip visi vagys mėgsta prisidengti patrijotine skraiste, jis verkdamas sakėsi, kad išauklėjęs per 40 mokinių metų dvi kartas. Jo buvusį mokinį esą aukštų žmonių, būvę savanorių ir žuvę dėl Lietuvos laisvės. Verkdamas prašė pasigailėti.

Apygardos teismas nubaudė Matulevičių pusanturį metų sunkių darbų kalėjimo.

DAUG GAISRŲ

Užugustis. Trakų apskr. — Šioj apylinkėj dažnai pasitaiko gaisrai, ypač dabar, kai linus apdirbinėja. Mat, yra dar toks paprotys, kad išmintus linus geriausia esą padėti ant pečiaus. Bet tas paprotys kai kam brangiai kainuoja.

Spalių 31 d. rytą, bekūrenant pečių, Palapiškių kaim. ūkininko A. Klimašausko sudegė sudėtai ant pečiaus linai. Sudegė gyvenamas namas ir Klimašauskienė apdegė.

BIAURŲS KELIAI

Užugustis.—Keliai, išskyrus vieškelius, visai netaisomi. Taip daugelyje vietų net ir per nemažus upelius nėra tiltelių. Dabar, rudėn, dažnai lyjant, tokiais keliais tiesiog negalima pervaziuoti.

Už Elgetavimą Surašė 16 Protokolų

Utena. — Visų šventų proga šventorių senu papročiu susirinkus elgetoms, policija, drausdama elgetauti, už žilių elgetavimą šešiolikai elgetų surašė protokolus.

Tikrinant jų asmenybes pasirodė, kad esama net nuo Dusėtų su vežimais specialiai "pagastuoti" atvažiuosiu, kurių elgetavimas n e p ateisinamas. Šventorių išskaitas įspėjimas draudžias ten elgetauti.

KAIMUOSE PRASIDEDA NELAIMĖS

Panevėžys.—Spalių 28 dieną Vaškų valsčiuje, Vaišvilės kaime pabaigus kultūrininko Šilkinio javus, pastarasis talkininkus pasikvietė į pabaigtuvių vakšes. Besivašinant po geros dozės alučio susiginėjo ir pradėjo muštis ūkininkai Baldyčius Juozas su Ragausku Jonu. Ragauskas po stiprų kumgių pas Šilkinį atsigulė, ir po paros mirė.

Daug Kainavęs Juokas

Zarasai. — Praeitą pavasarį buvo rašyta, kad Pakerių kaimo, Dusėtų valsčiaus gyventojai, broliai Antanas ir Petras Šlapšinskai—Kumeliai, užpuolė savo kaimynę senelę Lapėnienę ir degindami kojų papades išgavo iš jos 30 litų. Sykiu su Šlapšinskais suėmė ir Marijoną Kuzmienę, kaip bendrininkę. Spalių mėn. 8 dieną Zarasuose Panevėžio apygardos teismas sprendė jų bylą. Šlapšinskai aiškino, kad sumanę eiti į Latviją, bet pinigų neturėję nė centu. Tai Kuzmienė jiems patarusi pasiskolinti pas Lapėnienę. Šlapšinskai sakė, kad jiems .L. neskolinsianti. Kuzmienė juokais pasakius: "Papades padėginkite, tai ir skolins." Šlapšinskai tą įsidėmėję ir dar palaukę keletą savaitių įvykdė tai, kas buvo kalbėta. Kuzmienė teismui

teisinosi, kad tą pasakiusi juokomis ir nieko blogo negalvodama. Šlapšinskai aiškino, kad K. juos prigundžiusi, davusi degtinės "ant drąsos." Teismas visus nubaudė po 7 metus sunkių darbų kalėjimo.

Domisi Ispanijos Įvykiais

Merkinė.—Čia žmonės domisi pasaulio įvykiais, godžiai svairs to naujausias žinias. Gi dabartini metu susitikę kaimiečiai tuojaus teiraujasi, kas naujo iš Ispanijos kovų . . . Apskritai, džiškai gyvai seka dabartinius Ispanijos įvykius.

Pažymėtina, kad šios apylinkės daugumas kaimiečių mėgstata perijodinė spaudą ir apščiai ją prenumeruoja.

Parėjusi Iš Baliaus Nusišovė

Šiauliai. — Lapkričio 8 dieną, Rudės gatvėj gyvenanti tūla Renkienė, parėjusi su vyru iš baliaus, nežinia iš ko pasiskolintu revolveriu nusišovė. Savižudė paliko raštelį, kuriame prašo vyro nekaltinti ir neieškoti nusizudymo motyvų. Paslaptinai atrodo, kas baliuje paskolino jai revolverį ir kas pastūmėjo į savižudystę, jei šeimynos gyvenimas, kaip pasakoja kaimynai, abiejų narių buvo gražus ir pasiturintis.

Ablava Ant Lietuvos Policininkų

Atėję iš Lietuvos laikraščiai praneša, kad trumpu laiku keiliose vietose įvyko ant policininkų ablavos.

Lapkričio 9 dieną apie 18 valandą nežinomas žmogus įėjo į Gižų, Vilkaviškio apskr., nuovados raštįn ir tuojau paleido iš revolverio du šūvius į Gižų nuovados viršininką Liudą Lietuvininką. Abu šūviai pataikė ir L. Lietuvininkas nužudytas vietoje.

Nušovęs nuovados viršininką nežinomas šovęs ir ten buvusį policininką Merkšaitį, bet į Merkšaitį nepataikė ir tas išliko gyvas.

Nužudytas Lietuvininkas skerdynių žymus dalyvis, nes tuomet tarnavo Pajevonyje. Policija ieško kaltininko.

Kita žinia sako, kad 10 dieną lapkričio tūlas Obolėvičius kėsinosi nušauti Tauragės nuovados viršininką Tamošaitį. Paleido du šūvius, bet nepataikė. Po to Obolėvičius šovęs save ir persišovė šoną. Pasikėsinimo priežastis tirama.

Trečia žinia praneša, kad yra tragiškai žuvęs Suvainiškiu pasienio polic. baro viršininkas Šeferis. Priežastys tiriamos.

Ketvirta žinia praneša, kad nežinomas asmuo paleido iš revolverio šūvį pro langą į Kietaiškiu, Trakų apskr., baro punktą. Šūvis pataikė policininkui į ranką ir sužeidė.

Grinkiškio valsčiuje, Ažytėnų kaiman ir vakaruškas pas Briedžių nuovyko nuovados viršininkas su policininku ieškoti naminės degtinės. Rado stalą apstatytą bonkomis ir aplaistytą degtine. Tačiau vakaruškininkai bonkas paslėpė, tik vieną bonką degtinės policijai pavyko sučiupti. Vėliau vakaruškininkai, kurių buvo apie 60, policininkus apmėtė akmenimis ir tuščiomis bonkomis. Tai vienos savaitės įvykių santraukos, kuri parodo, ant kiek Lietuvos piliečiai yra "pamilę" policiją.

DUKTE UZMUŠĖ MOTINĄ

Sakiai.—Naujajiesčio gyventojas Janonienė, neseniai paleista iš Kalvarijos ligoninės, šiomis dienomis užmušė savo motiną.

NUDYJOSI ACTŲ

Vilkaviškis.—Lapkričio 4 dieną actū nuodyjosi vietos restorano savininko Alinsko žmona, bet pasisekė išgelbėti. Alinskas pradėjo biznį 1918 metais su nelabai aiškiais pinigais, už ką jė vėliau buvo areštuota, bet paleista. Paskutinais laikais ant tiek praturtėjo, kad nusipirko iš varžytinių kelis stambius ūkius.

Apiplėšė Dvarininką

Lapkričio 9 d. vidurnaktį iš Kauno traukiniu grįžo į Lukšij stotį dvarininkas A. Šimkevičius. Kadangi nuo stoties iki jo dvaro (Naciūnų) tėra 2-3 kilometrai, tai Šimkevičius ėjo namo pėsčias. Paėjus kelis šimtus metrų, prisivijo jį tuo pačiu traukiniu nuo Kauno parvažiavęs kažkoks nepažįstamas ir peilio kriaunomis smogė į galvą. Šimkevičius tapo sunkiai sužalotas ir išgulėjo iki ryto. Plėšikas paėmęs piniginę su 670 litų prasišalino.

Kanadoje Žmonių Prieauglis Mažas

Sulyg Dominijos statistikų biuro davinių dabar Kanadoje yra 11,028,000 gyventojų. Per pereinus metus visoje Kanadoje žmonių skaičius padidėjo tik 93,000, tai yra mažiausia iš visų pokarinių metų.

Skaitant provincijomis, daugiausia padidėjo Kvebeko provincijoj, kurioj per praėjus metus padaugėjo 34,000 žmonių. Kvebeko provincijoj dabar gyvena 3,096,000 žmonių. Antroji provincija sulyg žmonių skaičiaus padidėjimu Ontario, kurioj pereinatis metais padaugėjo 17,000 žmonių. Ontarijoj dabar priskaitoma 3,690,000 gyventojų.

Trečia vieta tenka Britiškai Kolumbijai. Joj praeitais metais padidėjo 15,000 žmonių. Dabartiniu laiku Britiškjoj Kolumbijoj randasi 750,000 gyventojų. O Manitoboj ir Saskatchewan provincijose žmonių skaičius pasilik toks, koks buvo karo laikais. Albertoj padidėjo tik 8,000 žmonių.

Taipgi žmonių skaičius padidėjo trijose rytinėse, Maritime, provincijose. Nova Skotijoj pakilo 10,000, tai yra daugiausia per dešimt pasakutiniųjų metų, New Brunswicke 6,000. Prince Edwardo salose pirmu kartu iš daugelio metų žmonių skaičius pasidaugino trimis tūkstančiais. Dabar tose salose priskaitoma 92,000 žmonių, tai yra daugiausia nuo 1916 metų. 1906 metais tose salose gyveno 96,000 žmonių, bet iki 1927 metų skaičius nupuolė iki 87,000 ir nuo to laiko pamažu pradėjo kilti.

Per 30 pasakutiniųjų metų Kvebeko provincijoj žmonių skaičius pakilo nuo 1,784,000 iki dabartinio skaičiaus, 3,096,000, ir Ontarijoj nuo 2,299,000 iki dabartinio skaičiaus, 3,690,000. Skaitant pakilimą nuosimčiais, Kvebeko provincijoj pakilo 80 nuosimčių, o Ontarijoj 65 nuos.

Salė Prince Edwardo salų, kuriose sumažėjo žmonių skaičius, dar sumažėjo žmonių skaičius ir Yukon provincijoj. Ten 1905 metais buvo 18,000 gyventojų, o dabar pasilikto tik 4,000. Taipgi šiaurvakarinėse T e r itorijose žmonių skaičius sumažėjo nuo 13,000 iki 10,000.

Iš virš pateiktų davinių matosi, kad sulygtokio milžiniško ploto žemės ir gyventojų proporcijos, Kanadoje žmonių daugėjimas įėjo į labai silpną vagą.

Winnipegiečiai Pasidarbovo Del Daily Clarion

ALDLD 217 kuopos nariai ir kiti draugai Daily Clarion naujai pasidarbovo sekama: K. Šiukštis surinko aukų \$14.25; S. Zostautas \$7.25; J. Mikaila \$8.05; J. Bukauskienė \$1.45; A. Lopata \$1.50; V. Lepeška \$2.90; M. Vidrukas \$0.75; P. Gutauskas \$0.90; K. Jerušauskas \$1.15. Viso surinkta \$37.20.

Taipgi vadininkai gavo du skaitytojus. Kadangi lietuviams kvota buvo tik \$20.00, o sukėlėm daugiau, tad draugo J. Litterick skiriamą dovana sidabrinę taurę teko lietuviams. Vajaus komitetas irgi geriausia pasidarbovusiems davė 3 dovanas, iš kurių vieną, fontaninę plunksną ir pailsėlį, gavo draugas K. Šiukštis. Tad mes galime pasididžiuoti geromis pasekmėmis. Daily Clarion Vajaus Lietuvių Komitetas.

YOUTH COLUMN

SECOND TORONTO YOUTH CONGRESS SUCCESSFUL

Over 350 youth delegates of various religious and political affiliations representing 159 organizations, convened in the Jarvis Collegiate Auditorium on November 27, 28, 29, to discuss, slms, peace and organizational set up of the Canadian Youth Council, under whose auspices this Congress was held.

Some of the organizations represented were Young Men's Christian Association, Y.W.C.A., Cooperative Commonwealth Movement, Youth Movement, United Church, University Students, Young Communist League, Theatre of Action, Canadian Union of Fascists and various other groups.

A representative of the Sons and Daughters of the Canadian Lithuanian Mutual Benefit Society of Toronto, Branch No. 1 was the only official Lithuanian youth delegate present at the Congress. This Lithuanian youth delegate has promised to write a detailed report in the Youth Column although the Young Column had a reporter present at the Congress.

Reporter

Toronto, Ont.

YOUTH COLUMN CHANGES ADDRESS

The editor of the Liaudies Balsas (People's Voice) has given the Youth Column permission to continue in this paper. Our new address is P.O. Station C, Box 1013, Toronto, Ontario.

FARM YOUTH ARE OPPOSED TO MANUFACTURE OF MUNITION IN CANADA

Well attended congress, the first of its kind in Canada, that has actually endeavoured to improve the conditions of the farming youth was held in the King Edward Hotel last week. This Farm Youth Congress was arranged jointly by The United Farm Young People of Ontario and the Canadian Youth Council for the purpose of initiating some definite program around which farm and urban youth could work out plans for improved conditions.

One of the outstanding resolutions submitted to the Congress demanded that arms manufacture be prevented in Ontario and also the prevention of export of war materials to other countries. Other resolutions submitted called for ownership of farms and homes, modern labor saving devices including hydro services and home conveniences; shorter working hours; and community recreational services. Improved educational services for rural youth, libraries and parent education were stressed at the Congress.

Reporter

Toronto, Ont.

Bill—(At a rugby game "See the half back? He'll be our best man before the season's much older."

Nedra—"Oh, darling, isn't this rather sudden?"

Neverta Save Apgaudinetai

Kai kurie mainieriai darbininkai labai nudžiugo, kuomet INCO pakėlė kelis centus į valandą ir pažadėjo dar taip vadinamą "Christmas bonus."

Suško: "Kam gi unija reikalinga, kad pati kompanija pakėlė algas ir dar pakels." Ką reiškia kompanijai pakelti keli centai, kad tie vergai tylėtų ir nemurmėtų, bet ištikimai krautų neišpasakytus turtus? Pereinatis metais padarė gryno pelno \$26,000,000, o šiais metais tik per devynis mėnesius padarė gryno pelno \$25,000,000. Apškaitoma, kad ligi pabaigos šių metų padarys gryno pelno virš \$30,000,000.

Ką gi darbininkai uždirbo per tuos dujus metus? Kiek neteko darbininkų suveiktos, kiek liko sužeistų? Kiek lietuvių darbininkų buvo sužeistų? O kur 9,000 darbininkų? Vien tik spalio mėnesį buvo penki darbininkai užmušti. Kodėl tokie skaitlingi užmušimai ir sužeidimai? Vien tik per skubinimą.

Ką reiškia dabar viena valanda viršaus dirbti? Štai turime atidribti tą vadinamą pakeltą mokesči ir uždirbti "Christmas bonus."

INCO deda didžiausias pastangas, kad sutriuškinti uniją. Matytis davė visiems svetimiams savininkams įsakymus, kad neišnuomautų svietainių del unijūstų. "Sudbury Star" neprima apmokamų skelbimų unijos klausimui. Rodio stoties viršininkai taip pat nepriima apgarsinimų unijos klausimais. Reiškia INCO turi suspaudęs kietai savo naguose ne tik savo darbininkus, bet ir viso miesto gyventojus.

Darbininkai neturėtų pasiduoti iliuzijai, kad nebus galima suorganizuoti stiprios unijos ir negalima bus įgyvendinti Kirkland Lake konferencijos nutarimus. Taip manyti būtų nesąmonė. Bet laukti vien iš organizatorių viso unijinio darbo, būtų labai klaidingai ir unija niekuomet negalėtų pasiekti savo užbrėžto tikslo. Kiekvienas narys turi būti organizatorium ir jtraukti kas kartais daugiau narių.

Paskutiniu valdybos patarkymu yra, kad kiekvienas narys šiais metais turi gauti po du

nauju nariu. Tas galima lengvai atlikti, jeigu kiekvienas narys supranta svarbą ir reikalingumą unijos buidavojimo. Priruošimui narių stoti į uniją, mes turime gerą o r g anizatorių — "Union News." Šis laikraštis pirmiau išeidavo nereguliariai, kas du mėnesiai, ar kartą į mėnesį, bet dabar pradės reguliariai eiti kas savaitę. Tas parodo, kad mes daug susiprėjome, bet tuo negalime pasitenkinti.

Negalima sakyti, kad Sudburio lokals nieko gero neatliko, o vien tik mokesnius renka ir renka. Pažiūrėkit, Sudburio lokals jkūrė beveik visose Ontarijos mainose skyrius. Timminso ir Kirkland Lake skyriai beveik lygiagrečiai atsistojo su Sudburio skyrium. Tas yra labai svarbu, kad ne vienoj vietoj išbudavoti stiprią mainierių uniją, bet visose mainose; tuomet greičiau galima prieiti prie tikslo. Nereikia tik nusiminti arba laukti, kad kas kitas tą viską padarytų.

Labai naivu klausyti, kai kurie darbininkai pasiteisina del nestojimo į uniją. Sako nedirbsią ilgai. Nesvarbu, kiek laiko mano dirbti tas ar kitas darbininkas, bet turi būti unijos ir traukti kitus. Ant planetos kitos nenuvažiuos, o nuvažiavus kiton vieton taip pat ras išnaudotus. Antra, kam gi verta tas važinėjimas iš vienos vietos į kitą? Nusibosta pas vieną išnaudotąjį dirbti, eina pas kitą ir tokiu būdu mano pagerinti savo būvį. Nereikėtų žaisti suaugusiems žmonėms, bet reikia rimtai susirūpinti ne tik šios dienos gyvenimu, bet ir senatve. Metai kiti, jau žmogus sensta ir sensta. Bosai nelabai nori priimti į darbą ne tik senų, bet ir vidutinio amžiaus darbininkų, nes jaunų užtekina, kurie yra paklusnesni ir energingesni prie darbo, nes jų jėgos nėra išsiakvoje. Tą turėtų gerai suprasti kiekvienas darbininkas ir neapgaudinėti save saldžiomis svajonėmis. Ne tik mainieriai darbininkai turi organizuotis, stoti ir traukti į unijas kitus neorganizuotus darbininkus, bet visi ir visų industrijų darbininkai. Unijos keliu mes galėsime pagerinti darbavietėse sąlygas ir apsirūpinti rytojaus diena. J. J.

Montrealo Naujienos

ALDL 47 Kp. Vajininkai Lenktyniuosis L. B. Vajuje

Lapkričio 22 d. ALDL susirinkime svarstyta "D. Ž." vaizus klausimas. Dalyvaujanti entuziastiškai priėmė Pirmo Razono Komiteto pasiūlymą sukelti \$400 ir gauti 100 naujų skaitytųjų Pirmame Razono. Kad darbas būtų entuziastiškas ir planingiau, dalyvisiškai susirinkime užsijė sau kvotas gauti po 7-5-4-3-2-1 naujus skaitytuosius ir sukelti po \$10.00-\$5.00 \$3.00 aukų fondan arba panašias sumas aukoti. Štai burys tokių draugų ir draugų: A. Keršys, K. Keršienė, V. Bunkus, V. Bunkienė, J. Smetona, A. Grimaila, F. Bunkus, J. Vilkelis, Liutkevičaitė, A. Šilinis, V. Uldukas, E. Juškevičaitė, A. Kavoliūnas, M. Kavoliūnienė, E. Tamošiuonienė, S. Pečiulaitis, J. Kvietinskas, J. Petronis, P. Burba, P. Gardelis ir kt. Dalis gerų, pereitų vaju aktyvistų nedalyvavo, kurie, tikimasi, kad vėliau darbu užsiregistruos vajininkų cėlėse.

Del vaizus pilnesnio apdusavimavo susifarta vajininkams susirinkti lapkričio 29 d., kas ir įvykdinta. Bet šiuo laiku svarstė jau ne "D. Ž." vaizus pravedimą, bet LIAUDIES BALSŲ. Visi nusistatė dar entuziastiškiau darbuotis, kad visi Montrealo lietuviai po vaju būtų apirūpinti Liaudies Balsu.

Kadangi vajui reikalinga "amunicija" dar nebuvo gatava, tai susirinkusieji aptarė, kaip padaryti vaju sekmingesniu. Nutarė prisikurti pusę Pirman Razonui skirtos kvotos ir iššaukti į lenktynes ALDL 137 kuopos draugus-es. Pareiškė: "Mes, nors skaičiumi neskaitydami, bet turime laimėti proletarinio darbo lenktynes su posančaliečiais." Dar tartasi, kad draugės susigrupavę kartais gali paskelbti karą ir vyrams. Nors vyrų daugiau, bet atrodė, kad vyrai nedrįso šaukti moteris lenktynėse.

Baigiant susirinkimą visi užsisakė vaju "amunicijos" išsikirstę planuodami, kaip supliekus vaizus lenktynėse savo "čiomus" posančaliečius.

Vajui baigiantis, bus padaryta peržvalga, kaip kurie draugai dalyvavo lenktynėse, kaip prižadus išpildė ir kas laimėjo lenktynes. Būtų linksma matyti geras pasekmes bendro darbo labui darbo žmonių.

K. K.
Pirm. Raj. Sekretorius

Pastebėjimas Montrealo Lietuviams

Kurie prisiruošę vyktyti į jaunimo Choro parengimą, Maksim Gorkio Klubo salėje, gruodžio 5 d., 1936 m., tai prašome susilaikyti, nes salės savininkai gavo iš valdiškų įstaičių pranešimą, kad jų salės leidimas suspenduotas.

Laikiniai sulaukymas parengimas ir įdomi melodrama "Iš Meilės" bus perstatyta vėliau. Sekite mūsų pranešimą, skelbimus.

Jaunimo Choro Komitetas

Prenešimas Montrealo Lietuviams

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Nepriūlingos Klubas perstata 4 veiksmų dramą.

"VALKATA" Sekmadieny, gruodžio 6, 1936 metų, 4 val. po piet, 2161 St. Catherine St. East. Kviečiame visus ir visas atsilankyti.

Komitetas

MONTREALIEČIŲ ŽINIAI

Šiuomi krepriamės į visas Montrealo lietuvių organizacijas prašydami, kad gruodžio 20 d., 1936 m. neberuošytų parengimų, nes tą dieną įvyks Metinis Liaudies Balso Koncertas Dom Polski salėje, 1956 Frontenac Str.

Mūsų geriausi menikai jau ruošiasi programos išpildymui. Visi organizuoti ir neorganizuoti Montrealo ir apylinkės lietuviai kviečiami ruoštis dalyvauti didžiuliam Montrealo lietuvių parengime.

ALDL Pirm. Raj. Komit.

Tim Buck Montrealo

"Tai nėra komunistų kova prieš fašizmą. Ir tai nėra civilis karas. Tai yra Ispanijos liaudies kova už apgynimą demokratijos, nepriūlingos Ispanijos nuo įsiveržusios užsienio kariuomenės su užsienio karo pabūklais," pareiškė Tim Buck, Kanados Komunistų Partijos sekretorius, kalbėdamas apie Ispanijos kovas lapkričio 22 d., Amerikos Presbeterijonų bažnyčios patalpoje, ant Dorchester str. Vieta žinoma kaip "Peoples Forum." Taipgi puikiai nušvietė, kad fašistų laimėjimas Ispanijoj būtų įkvėpimu pradėti karą prieš likusias demokratines valstybes. Ypatinai pavojus padidėtų Francijai.

Jo kalba buvo sutikta entuziastiškais plojimais.

Iš D. L. K. V. Neprig. Klubo Šerininukų Susirinkimo

Nesenai įvyko D. L. K. Neprigulmingo Klubo šerininukų susirinkimas, į kurį atsilankė nemažai šerininukų. Susirinkime tapo apsvartyta visa cėlė klubo reikalų, kaip pagerinti darbą ateičiai.

Kaip visose organizacijose yra įprasta rinkti valdybas arba draugijų komitetus, taip ir minėtame susirinkime klubiečiai turėjo tą klausimą. Tiesa, klubiečiams neprisiėjo to atlikti, nes klubiečiai patenkinti senąja valdyba. Praeitų metų pirmininkas mėgino prašyti atleisti iš pareigų, bet nariai plojo rankomis prašydami, kad pasilikyt sekantiems metams, nes kiekvienas supranta, kad jis be pirmininkaudamas parodė didelį darbštumą ir nuoseklumą. Jis užmezgė draugiškus ryšius su visom Montrealo darbininkiskom organizacijom, tuo pakėlė klubą nariais ir finansais.

Tas yra tiesa, Juškevičiui be pirmininkaujant klubas padarė didelį progresą, tą mato ne tik nariai, bet ir pašaliniai. Del tų nuopelnų jį ir kitus valdybos narius paliko tvarkyti klubą ir ant toliaus.

Taipgi susirinkime buvo nutarta paminėti 16-ją vasario, prie ko kviešti prisidėti visas Montrealo lietuvių organizacijas.

Baigiantis susirinkimui vienas narys užklauskė išrinktus į Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetą ar tiesa tas, kaip "Darbinukų Žodyje" buvo rašyta, kad du asmenys darbuojasi juos ištraukti iš minimo komiteto. Buvo atsakyta, kad ne, asmeniniai nekalbino tai padaryti. Pasizadėjo parašyti paklausimą. Vienas net išlė sulauktyti "Darbinukų Žodyje" bet niekas nerėmė.

Kas link tų dviejų asmenų, tai jie patys sau gėdą daro iškodami kur jiems nepridera politinės užuojautos. Jie gerai žino, kad jie priklauso prie kitų organizacijų ir visi žino kokiam tikslui jie darbuojasi. Nereiktų skųsti, kad būk juos kas šmeižia, bet pažūrėti į "Naująją

Gadynę," ten jie rastų, ką jie rašė apie į tą komitetą išrinktus narius, tuomet pamatytų ar šmeižtas ar tikra tiesa, kas apie juos buvo rašyta.

Bobinas Nesiliauja Fašizmui Tarnavęs

Parapijonai piktinasi, k a d Montrealo klebonas Bobinas pasikeičia iš religijos skelbėjo į fašistinį agentą. Bažnyčia keičiamą į agitacijos už fašizmą įstai-gą.

Lapkričio 15 d. pamoksle agitavo parapijonus politinė demonstracijon, prieš komunizmą, už fašizmą. Jis atvirai pasireiškė, kad nori palikti ištikimu didiesiems viršininkams, o kad jis galėtų išsiuginti savo autoritetą, kaip ištikimas jų tarnas, tai reikalavo, kad visi parapijonai jį remdami eitų demonstracijose per miestą prie žymnesniame bažnyčios, o iš ten prie City Hall. Na, ir kas per dievo garbinimas gali būti prie grynai politinės valdžios įstaisijos? Koks tikslas gali būti parapijonams garbinti tuos, kurie šimtus tūkstantų nieko nekaltų žmonių išžudė Ethiopijoje, Italijoje, Vokietijoje ir dabar veda žudymo vaju Ispanijoje? . . .

Kad labiau suvedžioti parapijonus, Bobinas sukėdė, kad aukštesnieji viršininkai ateivius apkaltina komunizmu, todėl ragino demonstracijoje nusiplauti tą apkaltinimą. Bet ar verta be pamato užmestą apkaltinimą plaujantis užsitarauti fašizmo garbintojų vardą, kitais žodžiais, ar verta garbinti masinius liaudies žudytojus fašistus?

Šiais metais Bobinas nešaukė parapijonus nė vienon religinė proceccijon, bet pasiėmė organizuoti politines demonstracijas, kurios pavers mūsų religinę įstaigą, bažnyčią, į fašistinį štabą tarpe lietuvių. Tokia agitacija bažnyčiose, beabejo, iššauks lietuvių tarpe griežtesnį veikimą ir sudarys griežtesnį susikirtimų tarpe parapijonų ir bendrai tarpe lietuvių.

Dabar jau atvirai kalba parapijonai ir niekur nepriklausantieji lietuviai, kad jeigu Bobinas moka organizuoti politines de-

monstracijas prie City Hall'o, tai jis turės su alkanais bedarbiais taipgi demonstruoti bedarbių demonstracijose už jų ekonominus reikalavimus. Parapijonai sako: "Mes parodysimė, kas mus padaro komunistais ir kas apkaltina jų vardu. Jeigu pradeda veikti politiniai, tai turės ir veikti, bet tik ne taip, kaip Bobinas norės, bet kaip parapijonai ir kiti Montrealo lietuviai reikalavus."

Jeigu kiek nors demonstruotų gruodžio 6 prieš komunizmą, už fašizmą, tai netolygoje ateityje pats Bobinas turės būti priešakyje kitos demonstracijos prieš fašizmą, už liaudies reikalavimus.

Nepartinis

Iš ALDL 47 Kuopos Susirinkimo

Susirinkimas įvyko lapkričio 22 d. punktualiai skelbtu laiku. Tenka nariams kreditas, kad laiku susirinko. Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas T. Smetona. Perskaitęs dienotvarkę, pakvietė rinkti tos dienos susirinkimo vedėją. Tapo išrinktas drg. A. Šilinis. Protokolų sekretorius drg. J. Kvietinskui perskaitė susirinkimo protokolą, susirinkimo buvo priimtas vienbalsiai. Toliaus svarstant kuopos reikalus finansų sekretorius M. Gudas išdavė raportą iš Daily Clarion vajuus, kas rodo, kad mūsų kuopa yra sukėlus arti \$30.00 aukų, išpildydama užsidėtą kvotą.

Korespondentas F.

Puikiai Pavyko M. L. S. P. Draugijos Parengimas

Lapkričio 22 dieną klubiečių svetainėj buvo suvaidinta komedija "Karolio Teta."

Prieš pradėdant vaidinti draugijos pirmininkas ir to vakaro vedėjas, drg. Z. Janauskas, trumpai apibudino draugijos reikšmę ir visus kvietė tapti jos nariais. Reikia pažymėti, kad vaidinimas prasidėjo valanda vėliau, negu buvo garsinta. Tas negerai, ateityje to turi būt vengiamo.

Draugai klubiečiai davė pilną pagelbą priruosti sceną.

Laikė pertraukos draugas K. Kilikevičius atsisaukė, kad tėvai leistų savo vaikučius į lietuvių kalbos mokyklėlę. Vėliau draugas J. Lesevičius padarė atsisaukimą Lietuvos liaudies gelbėjimo klausimu.

Apie lošėjus netenka kalbėti, nes lošime dalyvavo geriausios Montrealo lietuvių meniškos jėgos ir roles atliko gana puikiai. Taipgi publikos buvo pilnutėlė salė. Kiek tiko girdėti, draugijai pelno liko apie \$50.00. Už tai tenka garbė parengimų komisijos nariams, draugams Rutelioniui, Seknieckui ir Kiškiui.

M. Krisas

Atšaukimas Neteisybės

Montreal, Kanada.—Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Nepriūlingo Klubo susirinkimas atsibuvo lapkričio 15 dieną. Buvo svarstomi klubo reikalai. Ant pabaigos buvo laisvi sumanymai, per kuriuos draugas Zuperka ir Plačėnis, išsiėmę laikraštį, "Darbinukų Žodyje," užklauskė klubo, kada jie atkalbinėto klubo atstovus pasiūlymams iš kongreso komiteto. Ant to išliko diskusijos ir užsiskarščiavimas ant laikraščio. M. Mašnickas ir O. Vilkaitienė, klubo atstovai ir KLKLLG nariai, paaiškino, kad niekas neatkalbinėjo.

Mes pranešam jums, garbūs draugai ir draugės, kad mes esame išrinkti nuo klubo ir nuo kongreso ir mes dirbsime del labo visos liaudies. Mus niekas negali atkalbinėti, nes mes rinkti kongrese. Ir mes ne vaikai. Ant tų draugų bereikalo užsipluot. Mum niekad neteko su tais draugais arti susipažinti.

Brėliai ir sesės! Nesėkite neapykantos tarp savęs. Nieko ger neatsakysite ir neapykanta. Kam mum tarp savęs peštis ir užpuldinėti ant vienas kito. Geriau gyvenkime meilėje ir vienybėje. Tas atneš mums naudą. Vienybė yra galybė, o galybė yra vienybė.

M. M. Mašnickas
O. Vilkaitienė
Klubo Nariai ir
KLKLLG Nariai

Atsakymas Jonui

Nors nenorėčiau užimti daug vietos laikraštyje, tačiau reikalingas verčia atsakyti į Jono šmeižtus.

"Darbinukų Žodyje" tilpusias korespondencijas skaitė ne vienas siuvėjas ir žino, kad nebuvo nei vieno žodžio perdėta, bet dar sumažinta. Turėjo būti plačiau nušviesta kriaudiam, bet palikta tą įgyvendinti pamažu. Buvo rašoma tik apie stambiausius klausimus.

Jūs sakot, kad daugelis kriaudžių sako, jog unija negera, nors ir jūs patys priklausot toj unijoj. Mes gi sakome, kad unija gera, tik toj unijoj randasi netikusių vadų, kurie ir blogina uniją. Apie tai buvo visuomet rašoma kviečiant kriaudžius stoti į darbą, kad padaryti tvirtą uniją. Tai kur čia tarnavimas išnaudotojams, kaip Jonas sako? Man atrodo pasitarimas bosam tada, kada organizatorius palieka didesnę dalį ne organizuotų darbininkų, o pasiėmęs kelis, kuriems mažai rūpi ta organizacija, kuri kovoja su bosais, važiuoja į Mount Royal viešbutį tvirti kokią tai draugiją kovai prieš komunistus ar bimbinius. Juk lietuvių siuvėjus pradėjo organizuoti jūsų vadinami bimbiniai. Jie dėjo visas pastangas sustiprinti kriaudžių organizaciją. Ne vien siuvėjai bimbiniai, kaip jūs, Jonai, sakot, ir visa organizacija bimbinių rėmė kriaudžių parengimus. Tas faktas, Jonai.

Jei mes tokius organizatorius glostytime, nežūrint kokiu vardu jie vadintųsi, ko mes už metų sulaukume? Nei tiem organizatoriam nebūtų iš kur algos paimti, nes žmonės eitų kas sau. Tada bosam būtų smagu, Jonai.

Patsai sakai, kad sutvėrė sklokos štabelį, o siuvėjams ką davė, nors sakė, kad išvažiuodamas aš jūsų taip nepaliksiu? Nieko gero.

Jonas sako, kad del Arcand biliaus ir kitų priežasčių vaju sulaukė. Tai kodėl buvo atkviestas kitas organizatorius, kuris užbaigė visus darbus, kai tas didvyris išdrožė? Už tai jis ir rėkė ant žydų, sakydamas, kad Maušos ir Jackai nori sužinoti apie planus. Tie organizuoti darbininkai, kurie ant mitingo reikalavo planų, sulig tavo galvos išėina šnipais, jiems nebuvo galima išduoti planų, kaip organizuotis. Matomai nieko nenusiėmanai apie uniją. Juk Star rašė apie tavo tuos planus. Unijos planuoja viešai. Pereitą kartą buvo pasijusta laišku bosams, nurodant, kokie mūsų planai. Jis, kaip ir ką vogti ruošėsi, tai bijoj, kad niekas nežinotų?

Tu pats rašai, kad organizatorius niekam nesakė. Tai kaip galėjo sužinoti tas šnipas? Ant- rai, tu sakai, kad nuo senai palieži tą Judošį. Tai kodėl ne- nuimat nuo jo kaukės? Jankauskas žinojo ir nieko nesakė. Vadinasi jūs palaikot šnipą, jeigu ar neišduodate. Jeigu jūs jau nepajęgiate jį numaskuoti, tai aš patariu kviesti Jankauską. Mes kelionę gal kaip sukelsime. Mes darbininkai norime greitai jį išvyti.

Bet įkriminavimų, Jonai, neskleisk, nes kriaudžiai labai to nemyli. Rėkimas, kad yra šnipų pasitarauja bosams, nes baico darbininkus nuo organizacinio darbo, jeigu tie šnipai nenumaskuojami. Ypač t ingai tuos, kurie lankosi į susirinkimus iš neuniūniū šapų. Mes tuos darbininkus turime gerbti ir kviesti kuoskaitlingiausiai lankyti į mūsų susirinkimus, Ku-

met visi darbininkai bus organizuoti, tuomet bus prašalintas pavojus iš bosų pusės. Tokie kerdintojai, vienybės ardytojai, padėda bosams ir jie turėtų būti numaskuoti.

Turiu, Jonai, pasakyti, kad į tavo šmeižtus neatsakysiu. Gali pilti, kiek nori. Jie neturi reikšmės. Į juos atsakinėti neverta užimti vietą laikraštyje. Jie nesulaukys mus nuo žengimo pirmyn už geresnį gyvenimą.

Dzukas

Prierašas

Buvo pridėta pastaba, kad tas pats šnipas įskundęs policijai jūsų mintingą. Tai, Jonai, esi tikras Judošius, jeigu drįsti taip sakyti. Tu taip darai, kaip Vokietijos Hitleris, kurio borbai padėgė reichstaga, o paskui jis apkaltino komunistus. Stilonas tapo pat kaltina komunistus. Jeigu būčiau buržuazijos apdumtas, tai traukčiau atsakomūbybėn už toki žodį. Bet aš žinau tą "teisybės" namą. Aš palieku tą spręsti Montrealo lietuvių teismui.

Tu įsivaizdini, kad mums koks pavojus iš jūsų pusės. O jei ir būtų, tai ne policijoj mūsų pasauga. Tik trockistai ir jų pagelbininkai prašo Gestapo pagelbos prieš nenugalimą socializmą. Kita, kokia gi būtų nauda, saky-sim, jus skūsti policijai? Juk kapitalistai nori, kad daugiau būtų tokių organizacijų, kurios ardyt vienybę tarp darbininkų, ypatingai kovojančių prieš komunistus. Jūs patys susiplekiate tarp rašydami.

Gaila tų draugų, kurie pakliuvo į jūsų šmeižtų ir melų kromelį. Jūs galite juos numžinti prieš Montrealo lietuvius, kurie tikrai trokšta vienybės.

Dzukas

PIPIRNIČIA

PIPIRNIČIOS SANTA KLAUS

Mieli draugai:

Jūs visi gerai atsimenate pe-reitas Kalėdas. Vieniems iš jų su teko per daug prisivalgyti, kitiems per daug prisigerti, o tre-tiems vėl kai kur užėiti ir gerai atsigavėti. Paskui vis smarkiai sirgote. Vieniems pilvus skaudė-dėjo, kitiems niežėjo, trečiams galvos sukėsi, o kai kam buvo graudu, kad kišenėj mažai liko.

Taigi, aš nutariau šiemet ateiti jums į pagelbą. Žinoma, žais-lų aš jums neodosiu, nes supran-tu, kad jūs ne maži vaikai. Aš žinau, kad jūs neimtumėt, sa-kydams, mažo stalelio buolėm stumdyti. Jums reikalingas di-delis stalas, su didelėmis kiše-nėmis, kad būtų kur boles su-vaityti. Aš žinau, kad jums ne-patiktų, jeigu aš jums duočiau gražią lėgę. Jūs ieškosite dideli-ų, jas bučiuosite, o paskui . . . tiesia, čia ne mano dalykas, k-į jūs su jomis darysite. Jūs nei-mtumėt molinio arkluko, nes j-ūs pirksite Black Horse. Jūs nei-msite ir gražios lazdelės, nes per Kalėdas jūs gausite jų velniūki valios nuo savo žmonių. Nupir-čiaū aš jums vyno galioną su trim X, bet aš žinau, kad jūs turite pasidare namie.

Aš padėsiu jums nelaimėje. Po Kalėdų aš jus aplankysiu kiek-viens. Kam skaudės pilvą, kam sukšis galva, kam bus juodos a-kyš, ar kas nepadės lazdu, ar kam kiti pripotkai neduos ra-mybės,—tam aš duosiu pipirus. Dabar tik jūs padėkit man juos prirengti. Jūs žinote, kad aš esu bedievis, todėl iš dangaus nie-ko negaunu. Kita, dabar kaž kas ir pačiam danguj. Ir Eatono Santa Klaus prašo duoti jam au-

ky, o paskui jis nupirks žaislų. Taigi, trinkite pipirus, o paskui siųskite man.

~Pipirničios Santa Klaus

PIPIROGRAMA PIPIRUI

Gerb. Drauge:— Šiuomi pranešu, kad Montrea-lį pasiekiau laimingai. Buvau užėjęs pas Agniešką. Ji tavo su-maltus pipirus sumerkus į ru-ginę. Tu negalėsi įsivaizdinti, koks tas gėrimėlis yra skanus!

Buvau nuėjęs pas tą kalną, kurį montrealiečiai v a d i n a Mount Royal. Kad jį kur pipirai, koks jis aukštas. Turbūt aukš-tesnis už Gedimino kalną Vil-niujė. Vargiai aš užsikarsiu ant jo. Tik tu pamislik, kur žmogus galėtųm atsidurti, jeigu koja paslystų! Aš manau, kad labai didelė baumė lipi ant to kal-no. Juk aš nebuvau sklokinkinu.

Plaktukas

PIPIROGRAMA PLAKTUKUI

Mielas Drauge:— Aš manau, kad tu juokus kre-ti. Nu, sakyk, ką mes darytime, jeigu tu neliptum ant to kalno ir nepastatytum tenai Pipirni-čios malūno? Aš vienas palikęs visai nebegaliu pasukti. O tų pi-pirų tiek daug reikia. Rytoj aš išsiūnčiu Pipirničios malūną or-laiviu, tik tu greičiau lipk ant to kalno ir apžiūrėk, kurioj vie-toj geriausiai tiks.

Kita, tu tenai su Agnieška ne-flirtuok. Tu žinai, kad dabar to-kiė laikai, kurie nedaleidžia rū-pintis asmeniškais reikalais.

Susimildamas atlik visus duo-tus nurodymus ir greičiausiai statyk malūną.

J. Pipiras

Numirė Garsusis Amun'cijos Karalius Zaharoff

Lapkričio 27 dieną pagarsėju-sioj gemblerij valstybėje Mona-ko, Monte Karlo mieste mire pagarsėjęs amunicijos karalius Basil Zaharoff, 86 metų am-žiaus.

Zaharoff gyvenimas buvo pil-nas misterijų. Jis nebuvo pasi-skyręs sau tėvynės; jo tėvynė buvo ten, kur ejo politiniai gin-čiai ir niukėsi karo debesiai. Zaharoff, sužinojęs bent kokius tarpvalstybinius ginčus, siuntė savo apmokamus paslus, kad ginčus išplėsti iki kraštutinumų ir pradėti karą, o laike karo jis kaip vienas, taip ir kita pusę ap-rūpindavo amunicija. Užmezg-davo su abiejų pusių diplomatais ryšius, kad jie nedarytų jo-kios nuolaidos ir tęstų karą to- liau, o jis kaip vienas, taip ir ki-tą pusę pasistengdavo aprūpint ginklais. Už ginklų pristatym: kariaujančiųjų valstybių patri-jotai mėgdavo savo žmonių aky se jį perstatyti savosios tėvy-nės patrijotų, bet Zaharovui bu-vo ten tėvynė, kur liejosi žmoni- kraujas. Vien už pristatym: ginklų japonams ir rusams lai-ke Rusijos-Japonijos karo, jam liko pelno \$35,000,000.

Vėliau jis tapo stambiu šeri-ninku Vickers—Maxim, Krupo šneiderio ir kitų garsiųjų pa-saulyje amunicijos kompanijų Didžiojo karo laiku jam suplau-kė milžiniški turtai iš žmonių kraujo. Už tai jį apdovanojo į vairių šalių militariniais garbės titulais. Su rekomendacija Da-vid Lloyd George teko jam vyčiu kryžius ir titulas, o tuo pačiu laiku būdamas šerininuku Vokie-tijos ginklų kompanijos padėjo iškersti šimtus tūkstančių ang-lų.

Del Zaharoffo tautybės ginči-jasi įvairių šalių patrijotai, net ir lietuviški patrijotukai anais metais paskelbė, kad Zaharoffas painia iš lietuviško žydo gim-i-nės ir jis priklauso Lietuvai. Ta-čiau, kaip skelbia laikraščiai, jis gimė Konstantinopolyje iš ruso tėvo ir graikės motinos.

Jo gyvenimo misija buvo, kad pasaulyje lietuši kraujo upeliai, o jis su sėbrais iš to krautuvis milžiniškus turtus. Dar ir dabar interesavosi Ispanijos kovomis ir įtemptais Europos santykiais.

Dzukas

Bet laikas atėjo, kad užgęso tas žmogus, kuris padėjo krau-ju sutepti žmonijos istoriją, jo liūdės kapitalistai ir melsis, kad jis patektų į "dangaus kara-lystę," bet žmonijos istorijoj jis bus įrašytas šale dvidešimtojo amžiaus žmonijos neprietelių.

Bet darbininkams jo mirtis nieko nereiškia. Jis mirė ir dau-giau nespekuliuos ž m o n i j os krauju, tačiau pasiliko jo gar-bintojai ir pasekėjai, kurie ir be jo mokės kaip kiršinti tautas ir stumti prie žudynių. Žmonija tik tuomet bus apsaugota nuo tokių tyronų, kuomet bus sunaikinta visa tyronijos sistema.

Darbininkas

Kunigai ir Krelikai Nemoką Už "Senbernystę"

Kaip yra žinoma, daugumoje Ontarijos miestelių nevedusieji vyrai turi miestų reikalams mokėti ekstra mokesčius. Iš visoko atrodo, kad tie mokesčiai iš jų renkami už senbernystę. Apie tų mokesčių įvedimą kalbama ir Toronte, bet iki šiol dar vis ne- išdrįsta miesto ponai padaryti viešą ataką ant Toronte gyvenančių senbernių. Tačiau kituose miestuose senberniai susilaukė nepageidautino likimo.

Pereitą savaitę Woodstoko miestelio teisme buvo įdomi by-la. Kaltinamaisiais už "senber-nystę" ir atsakymą mokėti tuos ekstra mokesčius buvo pa-traukti 70 asmenų, visas švento Alfonso seminarijos š t a b a s. Tarp kaltinamųjų buvo ir du kunigai: Goffey ir Ryan. Dva-siški senberniai prisiekė, kad jie yra biednystėj ir neišgalį už-simokėti ekstra mokesčių po penkis delerius.

Jų advokatas pareiškė, kad jo ginamieji "berneliai" greičiau eis į kalėjimą, negu mokės "sen-bernystės" mokesčius. Teismas, nežinodamas ką daryti, ar gal neturėdamas vietos kalėjime to-kią didelę grupę patalpinti, bylą atidėjo kitam kartui.

Susirūpinęs Senbernis

TORONTO NAUJIENOS

DARBININKŲ ATSTOVAI PRIVERSTŲ MIESTO PONUS VEIKTI, SAKO STEWART SMITH

ESANTI GERA PROGA IŠRINKTI DARBININKUS

Pereitą sekmadienį lietuvių parengime kalbėjo draugas Stewart Smith, darbininkų kandidatas penktam varde. Jis savo kalboje nurodė, kad šiais metais miesto valdybos rinkimai labai svarbūs dviem klausimais. "Pirmiausia," jis sakė, "tai kad prieš akis stovi darbininkų reikalai, išnaikinimas netinkamų namų, pašalpos sutvarkymas ir t.t., o antra, tai kad šiais metais geros sąlygos išrinkti darbininkų atstovus."

Į kontrolierius kandidatuoja devyni kandidatai, kurių tarpe tik vienas darbininkų kandidatas—draugas Tim Buck. Buržuazijos balsai skaldysis, o darbininkų eis tik Tim Buckui. Jis sakė, kad Tim Buck bus tikrai išrinktu, jei progresyviai darbininkai balsuos tik už jį vieną.

Penktam varde, kur kandidatuoja Stewart Smith, bus ant baloto 15 kandidatų, iš aldermanus. Čia buržuazija taipgi pasiskaldžius. Jei darbininkai balsuos tik už Stewart Smith, jis bus tikrai išrinktu. Tas pats ir ketvirtam varde.

Jis pažymėjo, jog jei jis pateks į miesto valdybą, tai jis pекlį sukels tenai prieš ateivius diskriminavimą. Taipgi pažymėjo, kad darbininkų atstovai mokyklų borde reikalauja geresnio vedimo mokyklų darbininkų distriktuose. Turčių distriktuose mokyklos esančios visai nepanašios į tas mokyklas, kurios randasi darbininkų distrikte.

Ateinantį pirmadienį, gruodžio 7 dieną, visi Toronto lietuviai, turintys teises balsuoti, turi atiduoti savo balsus tik už šiuos kandidatus:

Į kontrolierius—Tim Buck. Į aldermanus: pirmam varde—Harry Bell; ketvirtam varde—J. B. Salsberg; penktam varde—Stewart Smith; šeštam varde—Harry Stephenson; septintam varde—Leith McMurray; aštuntam varde—Fred Collins.

Į mokyklų bordą: antram varde—Richard Steel; ketvirtam varde—John Wei; penktam varde—Mrs. Annie Bullar; šeštam varde—Mrs. Alice Buck.

Balsavimai prasidės 12 valandą ir tęsis iki 9 val. vakaro. Nei vienas nepraleiskite progos—atiduokite savo balsus už pažymėtus kandidatus. Nesirūpinkite, kas balsuos už kitus. Bus kam renka reikalingus. Balsuokite tik už savo kandidatus. Kuomet balsuosite ir už kitus, tuomet sumažinsite balsus del darbininkų kandidatus. Kurie balsuos už turčių kandidatus, tie nebalsuos už mūsų.

Reportieris

Lietuviai Parengime Suaukojo \$19.00 Rinkimam

Pereitą sekmadienį Toronto lietuvių parengimas buvo paselkimas visais atžvilgiais. Buvo suvaidintas geras veikalas, buvo geras kalbėtojas ir sukelta nemažai aukų rinkimams.

Kada po antro veiksmo draugas Morkis, parengimo pirmininkas, pranešė, kad kalbės draugas Stewart Smith, visa svetainė pradėjo ploti. Stewart Smith turi simpatiją tarpe Toronto lietuvių. Jis buvo kviestas kalbėti jau ne kartą, bet nevisada jis galėjo ateiti. Bet šiuo sykiu jis kalbėjo ir jo kalba labai patiko.

Po jo kalbos draugas A. Morkis atsikreipė aukų pareikšdamas, kad Toronto lietuviams iki kvotos dar trūksta \$15.00. "Jei norite, galite po dolerį sudėti ir išpildyti kvotą," jis pareiškė. "Kas pirmas su doleriu?" Po to žodžių tuoj išskelė du dolerius. Jie buvo Markausko. Markauską pasekė su doleriu Valūnas. Paskui Valūną dolerį aukojo

Vilkeliene. Taip ir prasidėjo aukų plaukimas, kuris buvo užrekorduotas sekančiai:	
Markauskas	\$2.00
Valūnas	1.00
Vilkeliene	1.00
Linartas	1.00
Masiene	0.50
Morkiene	0.50
Goberiene	0.25
Stukas	0.50
Urbonavičius	0.50
Karpavičius	0.50
Rorinas	0.50
Raila	0.50
Antanavičius	0.50
Kukavičienė	0.25
Jakilauskas	0.25
Guoba Mot.	0.50
Barkštaitis	1.00
Aleliūnas	0.25
Daugėla	0.50
Repšienė	0.25
Koldys	0.50
Vaičiulis	0.50
Tarasevičius	0.25
Pažėra	1.00
Sasnauskas	1.00
Sarapienė	0.50
Deksnyš	1.00
Smulkiais	2.00

Viso \$19.00 Reportieris

Toronto Lietuviai Sukėlė Del Daily Clarion \$119.54

Toronto lietuviai, kaipo dalis tarptautinio darbininkų judėjimo, irgi neatsilik. Buvo išrinktas iš ALDDL kuopos ir Moterų Sekcijos stiprus komitetas, kuris sukaupęs visas jėgas dirbo kiek tik išgalėdamas, kad tik sukėlus užsidėtą kvotą, kuri sudarys didelį ramsti sustiprinimui tarptautinio darbininkiško laikraščio. Du sykiu buvo pakviesta kalbėtojai, darbininkų kovų vadai, kurie išaiškino to laikraščio svarbą ir reikalingumą ir delko mes turime padėti palaikyti jį. Todel lietuvių masės suprato jo reikalingumą ir rėmė labai gausiai, apkainuodami jo svarbą. Taipgi buvo surengti net trys parengimai tam reikalui ir dar kitokios progos vartotos sukelimui finansų prie budavojimo darbininkų organizatoriaus.

Todel per komiteto pastangas ir lietuvių masių įvertinimą buvo gerai pravestas vaju. Nors pilnai kvotos neįspildėm, bet ne daug ko ir betruksta. Iš pradžių Toronto lietuvių darbininkiškom organizacijom buvo numatyta sukelti \$175.00, bet vėliau, baigiantis vajui, tapo numušta iki \$125.00. Toronto lietuviai gal būtų sukėlė ir pirmesnę numatytą kvotą, kad nebūtų įvykęs Ispanijoj užpuolimas pasaulinio fašizmo ant Ispanijos liaudies, kurios kovas ir Toronto lietuviai parėmė su apie 70 dolerių.

Jau pirmiau buvo rašyta spaudoj, kad per atsibuvusį koncertą buvo sukelta del Daly Clarion \$72.05 ir skelbta visų aukavusių ir pasidaravusių rinkime aukų pavardės. Dabar pasibaigus Daily Clarion vajui ir sutraukus visas važaus pasekmes su blankų gražinimų dar skelbiame visus udarninkus, kurie prisidėjo prie sukėlimo \$119.45, kurie jau yra perduoti į Daily Clarion administraciją.

Pirmiausia pažymiu tuos, kurie jau yra pinigų pridavę per koncertą, ir gražinant blankas pridavę antru sykiu:

	Pirma	Vėliau
Straževičius	\$1.50	\$0.50
Guoberis J.	1.00	0.13
Pajuodis P.	1.00	0.35
Galinaitis A.	1.00	1.55
Valūnas J.	1.00	1.25
Kevežienė U.	1.70	0.30
Valaitis	0.50	0.50
Daukantas	2.00	0.84
Keveža J.	2.00	1.00
Žilinskas V.	2.00	0.05
Paužienė	0.50	0.35
Dabrovolskienė	2.50	0.10
Gudonis	1.00	0.25
Naruševičius	1.00	0.10

"Neužrašytas cigonų garbės įstajimas." Yudko, varginas valstietis, nutarė prisidėti prie kolektyvo, bet su lyg cigonų papročiu, jis turi pateisinti savo tarimą cigonų akyste. Ši scena Sovietų filmoj "Cigonai" vaizduoja, kaip Yudko vykdo cigonų viršininko sprendimą, tai yra kaip jis vežasi vežimelyje savo šeimyną ir visą turtą į kolektyvą.

Filma "Cigonai" rodoma Garden teatre, kuris randasi ant kampo College ir Spadina gatvių.

Paskiau seka vėl visa eilė udarninkų, kurių dar nebuvo skelbta: Bernatavičius D. \$0.85, Ališauskas G. \$2.25, Dabrovolskis M. \$1.50, Ramonas V. \$2.80, Antanavičienė \$0.95, Jurgutaitis A. \$0.05, Deksnys \$0.30, Leimonas Albertas, vienas iš geriausių važaus udarninkų, \$4.00, Pažėrienė \$0.10, Viltrakis J. \$0.60, Meldaižis P. \$1.20, Janulis \$0.30, Šimonienė \$1.00, Naujokas J. \$1.60, Jakavičius S. \$1.00, Vitkus V. \$1.15, Morkis A. \$3.00, Galdikas A. \$0.45, Jusaitis V. \$1.50, Bimba V. \$0.25. Prie to, dar aukavo Weston, Ont., 130 kuopa \$2.00, moterų pastangomis sukelta \$10.37 ir dar gauta prenumeratų už \$4.00.

Vėliausiomis žiniomis sužinota, kad 5-ta sekcija, Toronto, į kurią įeina ir lietuvių distriktas, Daily Clarion vajuje laimėjo pirmą dovaną, todel ir lietuvių kvota skaitoma pilnai užpildyta su aukščiaiu pažymėtu sukelta finansine parama—\$119.54.

Daly Clarion Lietuvių Komiteto vardu visiems aukavusiems ir pasidaravusiems prie sukėlimo tokios gražios paramos, tokiam kilnam tikslui tariu širdingą aciū.

P. Pajuodis

"Milijonai Vandenyje" Labai Gražus Veikalas

Pereitą sekmadienį Toronto lietuvių Dramos Grupė suvaidino veikalą "Milijonai Vandenyje," kuris paimtas iš prieškarinių laukų gyvenimo Lietuvoje.

Veikale "Milijonai Vandenyje" vaizduojamas politinio pabėgėlio gyvenimas. Mineralinių vandenų savininkas Viedras pritraukia prie savęs vieną gimnastą, kuris veikė socialistų judėjime. Vaikinas, pamatęs, kad jo laukia gražus gyvenimas, meta socialistinį judėjimą ir tampa dėdės turtų dalininku.

Tapęs turtingu, jis metė savo idėjas. Negana to, jis dar įskundžia socialistus, kuriuos policija suima. Kuomet pas jį užėina vienas iš buvusių jo draugų, jis ima juoktis iš socialistinių idėjų. Nori prirodyti, kad visi socialistai dirba del pinigų. Draugas nusipiešia ir išėina pareikšdamas, kad tik nesuprateliai nuėina tokius kelias.

Ant galo tas jaunikaitis liko vėl biednu, bet nebebuvo kelio atgal prie draugų. Tas atsitinka taip: jis labai geria. Visą turtą prageria, praleidžia su mergomis. Girta apvogta. Atsikreipus pas dėdienę gauna atsakymą, kad pinigų nėra ir šuliniui nebeteka. Kaimynai pradeda jo ieškoti, kad atsiimti pinigų, kuriuos pas jį pasidėjo. Ateina pas jį ir viešbutį dėdienė ir vienas ūkininkas. Pradeda jį smerkti. Jis nusizudo.

Tokių įvykių ir dabar pasitaiko. Dažnai pati valdžia pasigau-na kokį darbininkelį pasukdama kokį darbą dirbtuvėj ar šnipelio vietą. Bet tokie darbininkai atsiduria apervertoj padėtyje. Netenką draugų, netikdami prie aukštesnių sluogsnų, jie įpuola į girtuoklystės balą. Taip savo sąžinės neramumą beskanūpdami ir nusiskandina supuvimo baloj.

Matęs

"JEZUITO SAŽINĖ"

5-kių Veiksmų Tragedija

Dramos Grupė, kuri jau tiek daug veikalų suvaidino laike savo gyvavimo, šiuo sykiu vėl ruošiasi perstatyti Toronto lietuviams puikų, įdomų ir didelį istorinės reikšmės veikalą 5-kių veiksmų tragediją—"Jezuito Sažinė." Veikale vaizduojama kas vykdo virš trys dešimtys metų agal Lietuvoj, Kauno mieste. Kokie buvo santykiai tarpe Lietuvos darbo žmonių, caristinės žandarmerijos, katalikų ir pravoslavų kunigų. Vaidinime dalyvauja 19 asmenų.

Visi Toronto ir apylinkės lietuviai įsidėmėkite, kad šis garbus veikalas bus vaidinamas Gruodžio 12 dieną, šeštadienį, 6 Denison Ave. Palikite tą vakarą liuosą nuo kitų reikalų. Pamatykite "Jezuito Sažinę."

Pradžią 8 val. vakare.

Dramos Grupė

Toronto Lietuvės Moterys Darbuojas

Lapkričio 22 dieną įvyko moterų sekcijos susirinkimas, kuriame buvo svarstoma keletas klausimų.

Buvo išduota pora raportų, iš kurių paaiškėjo, kad yra pasidaravę neblogiausiai.

Buvo diskusuojava Toronto miesto tarybos rinkimu klausimu. Nors laikas yra gana trumpas tam darbi dirbti, bet visvien tapo išrinktos dvi draugės, M. Paužienė ir N. Berškienė, kurios bendrai dirbs su ALDDL kuopos tam tikslui išrinkta komisija.

Buvo plačiai apdiskusiuotas Darbininkų Žodžio vaju. Rimtai tą klausimą apsvartė nutarė sukelti \$100 aukomis. Vajuas pravedimui yra išrinkta komisija iš keturių draugių, Dabrovolskienė, Ylienė, Adomeliene ir Berškienė. Aš manau, kad draugės tokią pat kvotą dabar pasiimsime sukelti del Liaudies Balso. O su skaitytojais, tai mes visai apsilenkėm, nors labai svarbu jų gauti. Aš manau, kad kada mes svarstysime Liaudies Balso vaju, mes turime užsidėti gauti nors po du skaitytoju del Liaudies Balso.

Einant prie užbaigos, draugė Masienė, westonietė, paaiškino apie valgių gaminimą, nurodydama keletą pavyzdžių. Draugė žadėjo ir į spaudą parašyti, kaip pagaminti skanius valgius.

N. Berškienė

LIEKES VIENAS IS SIAMO DVYNU, TURES MOKINTIS VAIKSCIOTI

Praeitą savaitę New Yorke mirė vienas iš Siamo dvynų, o kitas liko gyvas. Po pirmojo mirimui, antrasis po 45 minučių buvo atskirtas su operacija ir dabar jaučiasi neblogai.

Simplicio Godino 28 metų amžiaus filipinietis visą laiką vaikščiojo atbulas, o miręs jo brolis Lucio ejo priekyn. Dabar daktarai sako, kad jam apleidus ligoninę pirmiausia teksią mokintis vaikščioti ir gerąją pusę ir kontroliuoti visą muskulinį judėjimą.

Draugą St. Survilą Ištiko Nelaimė

Draugui St. Survilai bedirbant Frood mainose 24 šimtai pėdų levelyje ištiko nelaimė. Kridamas šmotas akmens perkirto kairės rankos nykščio gyslą. Draugas, neturėdamas kitos pagalbos, susirado ešną maišą ir atsiplėšęs sklūrą šiaip taip sulaukė kraujo bėgimą. Ne po trumpo laiko buvo iškeltas į paviršių, kur suteikė medikale pagelbą.

Linkime draugui greitai pasveikti.

Draugai mainieriai! Mes matome, kad prie dabartinių darbo sąlygų mus visus laukia tokios nelaimės. Kol mes nevesime kovos prieš išnaudotojų skubinimo sistemą, kiekvieną dieną iš mūsų nekuriems tokios nelaimės pasikartos. Tad visi, kurie tik jaučiame tą išnaudojimą, stokime į uniją ir kovokime už geresnes darbo sąlygas.

Frood Mainie'ys

Pranešimas Sudburiečiams

S.L.B.F. rengia perstatymą keturių veiksmų dramą "VERGIJOS GRUVESIUSOE." Minimas veikalas gan įdomus ir vertėtų kiekvienam Sudburio ir apylinkės lietuviui pamatyti. Perstatoma bus ateinantį sekmadienį—gruodžio 6 d., 6.30 val. vakaro, Finlandų svetainėj, 28 Alder St. Prašome nevēluoti, nes skelbiamu laiku punktualiai prasidės. Nemačius pradžios, bus sunku suprasti pačio veikalo pagrindinę mintį.

B. F. Komitetas

Medikalės D-jos Pirmininkas Pranašauja Revoliuciją

Ontarijos medikalės draugijos susirinkime draugijos pirmininkas daktaras Kirk Colbek padarė perspėjimą susirinkusiems, kad skubiai imtųsi sąlyje pagerinti sveikatos reikalus ir dirbančiųjų masių pragyvenimo sąlygas. Jei nesims to daryti, gali laukti didelių susikirtimų ir revoliucijos.

Daktaras sakė, kad neturtingumas tveria revoliuciją. Jeigu dirbančiųjų masių nebus naikinama skurdas, šaltis ir ligos, žmonės nepernės to. Toliau jis pažymėjo, kad niekas ji nepaskaitytų už alarmistą, nes jis vaduojasi tuo, ką pati istorija parodo; kur link pasaulis eina. Ant pabaigos daktaras ragino, kad Kanados ponai susirūpintų skubiai gelbėti savo žmones iš skurdo ir pastatė klausimą: kas buvo padaryta su apdrauda nuo bedarbės ir žmonių sveikatos apsauga?

KALEDINES EKSKURSIJOS

Applankyk Lietuvą PER KLAIPĖDĄ LIETUVIAMS GERAI ŽINOMA ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

(Per Gothenburgą, Švediją) PATOGI IR GREITA KELIONE PIGIOS LAIVAKORČIŲ KAINOS Laivų išplaukimai iš New Yorke

Drotningholm, Lapkr. 19 (*)
Gripsholm, ... Gruodžio 8 (*)

*) Kalėdų Ekskursija į Lietuvą.

Brošiūrėlės apie kelionę ir Kalėdines ekskursijas į Lietuvą, gaunama nemokamai, visose mūsų autorizuotose agentūrose ir Švedų-Amerikos Linijos skyriuose.

SWEDISH AMERICAN LINE
MONTREAL, QUE., 1410 Stanley St.
HALIFAX, 71 Upper Water St.
WINNIPEG, 470 Main St.
CALGARY, Union Building

Nesiduokime Suvedžioti

Timmins, Ont.—Pradėjus organizuoti mainierių uniją ant plačios papėdės, mainų baronai pamatė, kad darbininkai stoja į uniją. Todel, kad užbėgti unijos organizavimui už akių, griebėsi visokių būdų. Galų gale, pamatę, kad su reakcija mainierių neatbaidys, paskutiniu laiku pradėjo kelti darbininkams algas. Reikiška bosai pradeda pildyti dalinus darbininkų reikalavimus. Bet jie mėgina paslėpti nuo darbininkų akių tikrąją algų pakėlimo priežastį. Jie vietoj sakyti, kad darbininkų organizavimasis juos privertė pradėti kelti algas, jie sako, kad Kanados ministerių pirmininkas Mckenzie King privertęs tai padaryti. Su tokiais plepalais jiems pavyko nekuriuos darbininkus įtikinti. Suvedžiotieji pradeda tikėti, kad nereikalinga mainierių unija, nes esą Mckenzie King visus reikalus sutvarkys, nereikėsia nei streikų, nei kovų ir gausią kas pridera.

Toks tų darbininkų supratimas yra labai klaidingas. Suprantantiems dalyką draugams didžiausia prievolė yra išaiškinti tiems draugams, kad Kingui neapeina darbininkų reikalai, nes jis yra buržuazijos tarnas. Jeigu jam šiandien rūpi darbininkų algų pakėlimas, tai kodel jis nesirūpina miškų darbininkams pakelti algas? Juk tie gauna labai mizernas algas. Arba paimekime mainas, kuriose bosai nejučia unijos, kodel jiems nekelia algų? Nejaugi Kingui apeina tik Sudburio, Timminso ir Kirkland Lake mainierių gyvenimas, kur jie yra šiek tiek organizuoti, o apie neorganizuotus visai nerūpi?

Draugai ma i nieriai! Nesiduokite save apgaudinėti, stokime į uniją, ypač timminsiečiai, nes iš lietuvių, išskyrus kelis aktyvesnius, mažai yra unijoj. Tad draugai nelaukite iki kas ateis pakviesti, patys ateikite į unijos raštinę: 11 Balsam St. N., Timmins, Ont. Raštinė būna atdara nuo 10 val. ryto iki vėlyvai naktiai.

Jei kurie nenorite eiti tiesiai į raštinę, kreipkitės pas aktyvesnius draugus.

Unijistas

SUSITVERĖ LIETUVOS LIAUDZIAI GINTI KOMITETAS

(Atkelta iš 3 puslapio)

Pasibaigus draugo kalbai buvo renkamas Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetas, į kurį išrinkti: Armanienė, Valentas, J. Pašukonis, Siugždinis, Savickas, Joneliūnas, Milys, Spakauskas ir Karvelis.

Išrinkus komitetą buvo perskaityta ir priimta protesto rezoliucija ir nutarta pasiusti Lietuvos despotui A. Smetonai. Mitingas baigėsi su dideliu ūpu, kad reikia visiems imtis už taip svarbaus darbo.

Reportieris

Nepriklausomoj Airijoj yra 2,965,854 gyventojai.

FELIKSAS KEDZEUS

218 MANNING AVE., TORONTO, ONT.
Parduodu WESTINGHOUSE ir kitų išdirbysčių radio, skalbiamas mašinas, elektrinius šaldytuvus, virtuvėms pečius, vandeniu apšildomus pečius, furnicas, blowers ir alėjum kurenamas mašinas.
Hedges Bros, 637 College Str. Telefonas LO 1247

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. PHONE WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarėjų kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėnimimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Lietuviška Valgių Krautuvė ir Restorantas

668 QUEEN ST. W., TORONTO
Atidariau valgomųjų daiktų krautuvę. Užlaikau visokios rūšies mėsas ir kitus valgomuosius produktus. Taipgi nepertraukiau restoranto patarnavimo.
Lietuviai, kurie perkate valgomuosius produktus ir einate valgyti į kitus restorantus, prašomi užėiti, su malonumu patarnausime. Pristatome į namus. Telefonuoti: AD 1528
Savininkas J. Kamičaitis

Komiteto Pareigomis Pasiskirstymas

Sekančią dieną po Edmontono masinio susirinkimo, kuriame tapo išrinktas Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetas, susirinko išrinktieji komitetas ir pasiskirstė pareigomis. Kad komitetas būtų stipresnis veikimui, tai kiekvienai vietai išrinkta po du, jeigu vienas kur išvyks, antras ves darbą. Pirmininku paskirtas Karvelis, vicepirmininku J. Pašukonis, sekretorium P. Joneliūnas, vicsekretorium Spakauskas, išdirininkas Armanienė ir Savickas, kontrolieriai: Siugždinis, Milys ir Valentas.

Komitetas jau nutarė mestis darban, tam reikalui nutarė suruošti šokius. Laukiame platesnių informacijų iš Montrealo centralinio Lietuvos Liaudies Gynimo Komiteto.

L. L. G. K. Narys

KLAIIDOS ATTAISYMAS

"Darbininkų Žodyj," a u k u skyrių buvo per klaidą paskelbta, kad J. Hudok aukavęs 50 c. Ispanijos kovotojams. Turėjo būti \$1.00. Atsiprašome draugo.

J. Broga

Išitėmykit Liaudies Balso Adresą

Kad jūsų raštai ir pinigai visada pasiektų redakciją ir administraciją stengkitės teisingai užrašyti adresą. Gerai išitėmykit Liaudies Balso adresą:

Liaudies Balsas
P. O. Station C,
Box 1013,
Toronto 3, Ont.

TURCIAMS NIEKAD NEGANA

Toronto, Lapk. 30.—Departamentinės krautuvės Simpson viršininkai norėjo, kad vieno departamento merginos pereitą šeštadienį dirbtų veltui nuo 5.30 val. po pietų iki 9.00 vakaro viršlaikio be mokesčio. Tačiau merginos atsisakė dirbti veltui.

Tel. PL 9659 Gv. DO 5947
J. M. ROSENFELDS
Lietuvių Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parpiūn pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klientus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Važnuodamas Tėviškėn Kelienei popierij bei pasporto kreipklis pas
A. R. M. RITARI
Kelieneš Popierij Ir Apraudos Agentūra
30 Cedar St., Cochran Block,
SUDBURY, ONT.
Telefonas: 1881

FELIKSAS KEDZEUS
218 MANNING AVE., TORONTO, ONT.
Parduodu WESTINGHOUSE ir kitų išdirbysčių radio, skalbiamas mašinas, elektrinius šaldytuvus, virtuvėms pečius, vandeniu apšildomus pečius, furnicas, blowers ir alėjum kurenamas mašinas.
Hedges Bros, 637 College Str. Telefonas LO 1247

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. PHONE WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarėjų kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėnimimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Lietuviška Valgių Krautuvė ir Restorantas
668 QUEEN ST. W., TORONTO
Atidariau valgomųjų daiktų krautuvę. Užlaikau visokios rūšies mėsas ir kitus valgomuosius produktus. Taipgi nepertraukiau restoranto patarnavimo.
Lietuviai, kurie perkate valgomuosius produktus ir einate valgyti į kitus restorantus, prašomi užėiti, su malonumu patarnausime. Pristatome į namus. Telefonuoti: AD 1528
Savininkas J. Kamičaitis